په سمنګان کې ۹ تنه پر روغتیايي کارکوونکې د جنسي تیري په تور نیول شوي

د سمنګان ولایت پولیس وايي پر روغتیايي کارکوونکې د ډله پیز جنسي تیري په تور یې نهه کسان نیولي دي. د رپوټونو له مخې پر دغې روغتیايي کارکوونکې تیره اوونۍ د سمنګان ولایت د رو دواب ولسوالۍ په روغتیايي مرکز کې یوې ډلې کسانو جنسي تیری کړی دی. د رپوټونو له مخې دغې روغتیايي کارکوونکې چې جنسي تیری پرې شوی، تیری کوونکي پېژندلي او پولیسو ته یې ښودلي دي. دغه کسان همدا شان پردې ملامت شوي چې پر دغه روغتیايي مرکز د برید پر وخت پر وسلو سمبال وو او یو بل روغتیايي کارکوونکی یې سخت وهلی او ډبولی دی. د سمنګان د پولیسو ویاند هاشم بیان وایي چې له نیول شویو کسانو څخه یې څلور تنه له ۱۸ کلونو ټیټ عمر لري او نور یې د ۲۵ او ۳۰ کالو ترمنځ دي. ښاغلي بیان وویل: «دغه کسان د دوو روغتیايي کارکوونکو د ادعا له مخې نیول شوي دي. دوسیه مو څارنوالۍ ته استولې او قضیه تر پلټنې لاندې ده.» د سمنګان د والي ویاند صدیق عزیزي هم وویل چې نوله څخه یې دادی چې دغه پېښه سمه وڅېړل شي او جزییات یې څرګند شي. مقامانو ویلي چې تر اوسه یې پر دغه روغتیايي مرکز د برید د انګېزې په هکله اطلاعات ندي ترلاسه کړي.

Ketabton.com

...کار د دوام پر وړاندې د سیاسي مخالفانو درېځ کودتا ده

...وام پر وړاندې د حکومت د سیاسي مخالفانو درېځ د اساسي قانون خلاف دی او کودتا بلل کېدای شي.

...هاکلي
...مشر د
...رګولي
...ډاډ د

د حکومت دې سیاسي مخالفې ډلې د دوشنبې په ورځ په خبري غونډه کې وویل چې ولسمشر اشرف غني باید پر سرپرست حکومت ته واک وسپاري. خو ارګ وايي،

درېځ د اساسي قانون خلاف دی او کودتا بلل کېدای شي. د ولسمشر د ویاند مرستیال صمیم عارف د سې شنبې په ورځ ... راډیو ته وویل، په دې اړه د اساسي قانون ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمقاله

افغان ولس د ولسمشر غني د واک د غځېدا ملاتړ کوي!

افغان ولس د یو شمېر مخالفو ډلو هغه غوښتنه په کلکه رد کړه، چې وايي، له پرون (د غبرګولي یا جوزا له لومړۍ) وروسته د ملي یووالي د حکومت وخت پای ته رسېدلی دی، نو ولسمشر دې واک پرېږدي؛ ملت دا غوښتنه د دښمن په ګټه بولي او مؤقت حکومت بیا د افغانستان د تباهۍ لپاره د دښمن طرحه ده؛ په اصل کې پرون د غبرګولي په لومړۍ نېټه باید د ملي یووالي د حکومت پنځه کلنه موده پای ته رسېدلې وای او په قانوني توګه سیاسي واک منتخب ولسمشر ته انتقال شوی وای، خو دا هله شونې وه، چې باید د اساسي قانون له مخې د تېرې ورې میاشتې په ۲۵ مه ولسمشریزې ټاکنې شوې وای او بیا یې له کوم کړکېچ پرته پایلې په خپل وخت اعلام شوې وای، خو په افغانستان کې د کړکېچنو حالاتو په پام سره داسې ونه شول، دا ځکه په دې پلمه چې ګنې طالبان سوله کوي او یا هم په ټاکنیزو کمېسیونو کې اصلاحات راځي، دوه ځله وځنډول شوه او پرېکړه وشوه، چې دا ټاکنې دې د را روانې تلې میاشتې په ۵ مه وشي. دا چې د غبرګولي په لومړۍ د واک نشته رامنځته نشي، نو سترې محکمې پرېکړه وکړه، چې د ولسمشر غني واک دې د ولسمشریزو ټاکنو تر پایلو او د منتخب ولسمشر تر ټاکل کېدو پورې وغځول شي. دا اقدام په هېواد کې د روانو حالاتو په پام کې نیولو سره د موجه دلایلو، له مخې عاقلانه او عادلانه دی، نو د ولسمشرۍ لپاره کاندیدان، چې د نظام پرضد یې مشترکه ټګواله جوړه کړې، د ملت او قانون په وړاندې بې ارزښته دي، د هغوی دا ګواښ، چې ګنې که ولسمشر بیا هم له واکه لرې نشي، نو هغوی به پر اقداماتو لاس پورې کړي، هغه د خندا وړ ګواښ دی، چې ولس هېڅکله نه شي وېرولی، دا ټګواله نه د ولس استازیتوب کولی شي او نه هم د اساسي قانون د تفسیر مرجع ده، بلکې ملت نه خپل حیثیت ښکاره کوي، مور له دوی پوښتو، چې له ولسمشریزو ټاکنو پرته، ولسمشر چا ته واک وسپارې او ایا تر اوسه داسې شوې، چې ټاکنې شوې نوي، نو ولسمشر دې واک پرېږدي؟ هو هغوی په دې خوښ دي، چې ولسمشر دې واک د ولس د ارادو برخلاف دوی ته پرېږدي او د ملت خزانې، ملي خواکونه، ملي ګټې او د مځکې ښېرازه سانته او دفاع، حکومت او ملت دې په لوی لاس دښمن ته تسلیم کړي؛ داسې هېڅکله نشي کېدای، د دې ټګوالي اعتراضونه په ښکاره توګه کوډتا ده، چې په هېڅ صورت سره د زغملو نه ده، ملت د نظام او په تېره بیا د ولسمشر ملاتړ کوي، ملت باید د ټاکنو لپاره تیار شي او کاندیدان دې هم خپل وخت پر بارونو او د ملت د پاشل کېدا پر ناوړو هڅو نه تېروي، بلکې هغوی دې ولسمشریزو ټاکنو ته تیاري ونیسي، څکه خاننونه یې کاندید کړي او ملت دوی ته سترګې په لاره دي، چې د هېواد او ولس د پرمختګ او هوسایې او یا هم په هېواد کې د پردۍ جګړې د مخنیوي لپاره څه لري او کوم پلانونه یې د دې لپاره جوړ کړي دي؛ خو د دوی له خوا د « مؤقت حکومت » فرمایش په هېڅ توګه ملت ته نه د منلو دی او نه هم د ملت پر ګټه دی د « مؤقت حکومت » غوښتنه د افغانانو د تاریخي او قسم خوړلو دښمنانو طرحه ده، دا طرحه له همدې امله ملت ته د منلو نه ده، کله چې ملت خپل برحال نظام ولري، نو د مؤقت حکومت هېڅ اړتیا هم نشته؛ دا باطلې ملت هېڅکله په بحران کې نشي اچولی، څکه ملت د کوډتایي رژیمونو ترخه دوره تېره کړې ده، بیا هېڅ چا ته اجازه نه ورکوي، چې بیا داسې هڅه وکړي او ملت په لوی لاس دښمن ته تسلیم او هر څه بې تالا او ترغې کړي

د موقت حکومت غوښتنه زهرجنې پایلې لري

اقامحمد قریشي

نړۍ په تېرو څلورو لسیزو کې دومره بدلون کړی چې په تېرو درېیو پېړیو کې بې نه و کړی. نړۍ تر بل هر وخت ځواکمنه شوې، بډایه شوې او سره نږدې شوې. د خلکو په ژوند کې تر بل هر وخت ډېر مثبت بدلون راغلی. ۲۰۱۰ ز کال کې څېړنو ښودله چې په نړۍ کې د معیاري ژوند لرونکو وګړو شمېر ۲.۲ بیلیونه وو؛ اټکل شوی چې تر ۲۰۲۵ ز کال پورې به دا کچ ۳.۲ بیلیونو ته جګه شي. نړۍ تر بل هر وخت سوله‌یزه شوې؛ د انسانانو مرګ ژوبله هم تر بل هر وخت کمه شوې؛ خو د درېیمې نړۍ ګڼشمېر هېوادونه لا هم نه لووډیږي، بې عدالتیو او جګړو سره لاس او ګرېوان دي. افغانستان هم د نړۍ ددغو بدبختو هېوادونو له ډلې څخه دی، چې نه یوازې یې خلک نه لووډیږي او بې برخلیکه جګړې سره لاس او ګرېوان دي؛ بلکې اداري فساد او بې عدالتۍ هم یې اوج ته رسېدلې زموږ د ستونزو یو لوی اړخ کورنۍ دی. کمزورې دولتونه، فاسد چارواکي او ناسالم سیاستونه ددې سبب شوې چې هېواد مو لا پرمختګ نه دی کړی او بې ثباتي اوج ته رسېدلې همدا دلایل دي چې لا هم پر بهرنیو مرستو تکیه لرو. د ګوندو په شمېر سیاستوال د قوم، سمت، ګوند او نورو په نومونو افغان ملت ګروګان کړی، نه پرېږدي چې نظام ځواکمن شي، اقتصاد مو وده وکړي؛

هېواد مو پرمختګ وکړي. اولادونه مو تعلیم وکړي او په پایله کې د یوه بیا ابتکار او پرمختللي هېواد څښتنان شو. د لیانت او پرمختیا یو اساسي اصل د پخوانیو لاسته راوړنو، شتمنیو، ارزښتونو او معیارونو ساتل دي. د نړۍ د پرمختللو هېوادونو تجربې ښيي چې هغوی له هر بدلون سره پخوانۍ بنسټونه ساتلي او ددې بنسټونو د ځواکمنتیا او لیانت لپاره یې اقتصادي کار کړی او د نوېو

لسیزې شاهدان یو چې د دولت ټولنه زېربنا مو وړانده، پاکټونه، اتوتکې او نور نظامي وسایل مو ګوډاګیو سیاستوالو پر ګاونډیو هېوادونو وپلورل. لږ تر لږه مو له امریکا اخیستې سېتلر هېر وله ساتل، د کړ امتیاز په بدل کې مو پېرله ورکړل. دا نو د افغان ملت د بدبختۍ هغه روانه کیسه ده چې لږ تر لږه لا هم دوام لري. ځینې سیاستوال د قانون او ولسواکۍ په نوم یو ځل بیا غوړېږي چې

پرمختګونو نه لري سره بې یو ځای روان کړي

پخمرغي دانه چې هېواد کې مو ټول نه هر انقلاب او بدلون سره هر څه نه څلورو سره خاورې شوي؛ اساسي قانون له نو ځلو ډېر له سره جوړ شوی. نظام مو په وار وار وران شوی او بیا مو د بهرنیانو د قهر په پېسو بېرته همدې حالت ته راوړنه کړی. د ۱۹۹۰ ز

هېواد کې مو ۱۹۹۰ ز لسیزه تکرار شي هغوی د موقت حکومت د زهرجنو هڅو په ترڅ کې غواړي چې یو ځل بیا له خپلې ډلې یو په زور او یا هم د معاملې له لارې واک ته ورسوي. هغوی ددې زهرجنو هڅو بدې پایلې نه دي درک کړي، که یې درک کړي هم وي، نو یې په لوی لاس غواړي چې د قدرت تشه رامنځ ته شي

دا ټول سیاستوال دوه دلایل وړاندې کوي؛ لومړی دا چې د اوسني حکومت قانوني وخت پای ته رسېدلی، نو ټاکنو پرته دې یو لنډمهالي حکومت رامنځ ته شي. دوهم دا چې اوسنی حکومت کمزوری دی، نشي کولای چې راتلونکې ټاکنې ترسره کړي. که د اوسني حکومت وخت پای ته رسېدلی، سترې محکمې یې د ټاکنو له لارې د نوي حکومت د جوړېدو تر وخته دوام قانوني ګڼلی. که د اوسني حکومت د کار دوام غیر قانوني ګڼل شي؛ نو موقت حکومت خو له دې هم غیر قانوني مسئله ده. که د حکومت د کمزورۍ خبره کېږي، چې نشي کولای ټاکنې په مدیریت کړي، نو د موقت حکومت د ځواکمنتیا، په مدیریت او د ټاکنو په ښه توګه د ترسره کېدو تضمین څوک کوي؟

دا هغه اندېښنې دي چې زما په څېر له هر افغان سره مل دي. زموږ مبارزه د اوسني حکومت، کوم ځانګړي ګوند او فرد په ملاتړ نه بلکې د افغانستان د برخلیک لپاره ده، څکه نو موږ پوهېږو چې نه ټاکنو پرته د هر ډول معاملې او جوړجاړي پایله به د اوسني نظام تضعیف وي. موقت حکومت به دوه ګلونه بوازې په خېټو کې د ونډو پر وېشلو وي ټول وي. داسې یو جوړجاړي چې د ونډو د وېش پر بنسټ رامنځ ته شي؛ هېڅکله نشي کولای چې د هېواد روانې چارې په ښه توګه مخ ته یوسي

پورته دلایلو ته په کتو سره، لاندې ټکي د حل لارو په توګه وړاندې کوم!

اول: د ولسمشرۍ ټاکنو نوماندان او د موقت حکومت ملاتړي سیاستوال دې د لنډمهالي حکومت د هڅو پر ځای د اوسني حکومت د پیاوړتیا او د ټاکنو د پروسې د ښه مدیریت او تنظیم په برخه کې قانوني همکاري وکړي، تر څو د ولسمشرۍ او ولایتي شوراګانو ټاکنې په ښه توګه ترسره شي

دوهم: موقت حکومت د حل لار نه ده. له حکومته بهر سیاستوال دې له حکومت سره په ګډه د ټلپاتې سولې لپاره ګډې هڅې وکړي، تر څو بې پخ او دریځ ارزښت پیدا کړي او په ترڅ کې یې بین الافغاني خبرو ته لاره هواره شي

درېیم: حکومت په بواځې ځان د ټاکنو روان بهیر نشي مدیریت کولای او نه هم بین الافغاني خبرو ته لاره هوارولای شي. اړتیا دا ده چې حکومت له ټولو ګټورو په ځانګړې توګه له سیاسي ګوندونو، سیاسي محورونو او خلکو سره په ګډه هغې څنګه چې د سولې مشورتي لویې جرګې وړاندیزونه کړي، د سولې لپاره ریښتیني کار وکړي، چې د بین الافغاني خبرو په ترڅ کې ټلپاتې سولې ته لاره هواره شي. د لنډمهالي حکومت غوښتونکو سیاستوالو که یا هم تر ملي ګټو او د هېواد تر ښېګڼو خپلو شخصي او سیاسي ګټو ته ترجیح ورکوي. نو هېڅکله به دا فقیر هېواد او خلک د نړۍ د پرمختګ، ثبات او سولې له روان کاروان سره یو ځای نشي

د ملي یووالي حکومت تر نوم لیکنې پورې

سردار محمد همدرد

د طالبانو د حکومت تر ړنګېدو وروسته چې کله د ټړوالي ټولنې او په ځانګړې توګه د امریکا په مشرۍ کوم حکومت رامنځ ته شو او مشري یې حامد کرزي کوله. دې دورې مثبت او منفي اړخونه درلودل. خو لویه ستونزه چې ولس ورڅخه سر ټکاوه، هغه پراخ اداري فساد او د جنګ سالارانو حاکمیت وو. زه دلته د بهرنیانو پر غلطیو بحث نه کوم. د هغوی نیمګړتیاوې او غلطۍ هم نه ردوم. زه غواړم چې دلته افغان شموله بحث وکړم او دا بحث به دلته د یوه افغان په توګه عادلانه، منطقي او د وطن د ملي ګټو پر اساس وي. په تېرو ټاکنو کې ډېری کاندیدان ولسمشریزو ټاکنو نه ودرېدل. ډېری کاندیدان داسې وو چې هم یې ګوند، هم زر او هم زور درلود؛

خو ولس د دې ټولو کاندیدانو په پرتله ډاکټر اشرف غني ته رایه ورکړه. څکه چې ډاکټر اشرف غني له فساد سره په ډاګه د مبارزې او اصلاحاتو خبره کوله. دلته د یوې خبرې یادونه ډېره اړینه ده. هغه دا چې حکومت او اجرائیه ریاست رامنځ ته کول وو په ټولو کې هېڅ شک نشته چې د واک پر وېش د حکومت تشنجول زیاتونه نړۍ؛ خو د اجرائیه ریاست پرده زه په ډاکټر عبدالله نه اچوم. څکه که چېرې ولسمشر محمد اشرف غني موافقه نه وی کړې، اجرائیه ریاست نه رامنځ ته کېده. تر دې مخکې د باطلې حامد کرزي په وخت کې هم همداسې ستونزه رامنځ ته سوه او هغه ونه منله. اوس غواړم د ملي یووالي حکومت په روانه دوره یو څه بحث وکړم که ریښتیا و وایو، ولسمشر نه چې کومې هیلې وې،

هغه یوازې ارمانونه پاتې شول زه نقد نه کوم، ما په خپلو سترګو مشاهده کړي هم د موجوده حکومت په محاکمو او څارنوالیو کې د پخوا په پرتله د مثبت بدلون خبره کړې ده؛ خو موږ چې څنګه فکر کاوه چې د فساد په وړاندې به ریښتیني اراده وي، هغه ونه لیدل سوه زه یو مثال راوړم ما د یو ځوان په توګه شاو خوا اووه کاله په مدني ټولنه کې د فساد پر ضد او بې حکومتولۍ لپاره مبارزه کړې وه زه د ملي یووالي حکومت کې د هلمند ولایت مرستیال وټاکل شوم ما د اصلاحاتو نړۍ پیل کړه اورد بحث نه کوم په هلمند کې مې د اجتماعي عدالت او بې حکومتولۍ لپاره هڅه کوله د ماموریت په جریان کې مې دولتي ځمکه له غاصبینو څخه خلاصه کړه او د کرېکټ لوبغالي مې افتتاح کړ دا

ځمکه ډېره واضیح او ټول هلمند ته معلومه وه او د محاکمو حکم موجود و حکومت د دې پر ځای چې زما ملاتړ یې کړی وی، زه یې د همدغه غاصبینو په خوله له هلمند څخه نیمروز ته تبدیل کړم مانه ټول افغانستان د خپل کور حیثیت لري هلته مې هم په یوه ځانګړي احساس کار پیل کړ او د اداري فساد یادونه مې وکړه په ګمرک، ټرانسپورټ او کمېسارۍ کې ډېر علني فساد روان و په دې فساد کې والي او نور لوړ پوړي چارواکي او په مرکز کې ولسمشر ته ډېرې نږدې کړۍ ښکېلې وې

ما چې دا څرګندې فساد ولید او داسې نه چې د دې فساد په اړه مې تر ولسمشر پورې خبر نه وي رسولي، د ولسمشر نه چاپېره ټیم څخه مې یوازې همدا اورېدل چې ګذاره

وکړه زه چې کله نیمروز ته تلم، ډېرسو کسانو به راته په ټیلفون کې ویل چې عجبه ده یو مرکز ته لاړې ماته به دا خبرې ډېر د تعجب وړ وې اوس دومره یې باوره شوی یم، هر څوک چې د وطن او ملي ګټو خبرې وکړي، ماته دروغ ښکاري زه ولسمشر ته وایم، هغه دعوه چې تا کړې وه چې اصلاحات به راولم او فساد به له منځه وړم، په دغه ټیم او خلکو باندې ناشونې ده ستا سره ولس ډېر اخلاص درلود. مګر اوس ستا او د ولس تر منځ لویه فاصله پیدا شوې ده

زه یوه بېلګه وایم

د نوي ښار پارک کې یوه معبوب او د نظامي لیکو سرتېرې شاوخوا دوه کاله کېږي چې په دې خاطر یې خیمه وهلې ده چې یو زور واکي یې

۷ مخ

د جګړې په صورت کې ایران، امریکا په کومو هېوادونو کې ګوابنلی شي؟

فرهاد

د ایران او امریکا متحدو ایالتونو تر منځ د احتمالي وسله والې شخړې د رامنځته کېدو ګواښ له ډېرېدو سره اوس د هغو سیمو ارزښت هم ډېر شوی چې د ایران ځواکونه، متحدین او وسله والې ډلې امریکا متحدو ایالتونو ته ګواښ رامنځته کولی شي. ایران په عراق، سورېې او افغانستان کې د وسله والو ملاتړ کوي. امریکا متحد ایالتونه بیا په دغو درېیو واړو هېوادونو کې سرتېرې لري. پر دې سربېره تهران په لبنان او یمن کې هم وسله وال متحدین لري چې دغه دواړه هېوادونه په سیمه کې د واشنګټن تر ټولو نږدې متحدینو اسرائیل او سعودي عربستان ته نږدې پراته دي. واشنګټن بیا په روانه میاشت کې د هرمز تنګي ته نږدې خپله جنګي بېړۍ واستوله څکه په حواله یې د ایران د برید له کبله یې اندېښنه لرله له همدې سیمې د نړۍ یو پر پنځمه برخه کارېدونکي نفت تېرېږي. تېره اوونۍ ناپېژندل شویو وسله والو کسانو د سعودي عربستان د نفتو پر تاسیساتو برید وکړ او د یکشنبې په ورځ بیا په بغداد کې د امریکا متحدو ایالتونو سفارت ته نږدې یو توغندی وچاودېد. ایران په دغو دواړو پېښو کې له لاس لرلو انکار وکړ. د امریکا متحدو ایالتونو ولسمشر ډونالډ ټرمپ، په روانه اوونۍ

کې ایران ته په منځنی ختیځ کې د امریکا پر ګټو د برید په صورت کې له «سترګواښ» سره د مخامخېدو ګواښ وکړ. ټرمپ پر خپله ټوېټر پاڼه لیکلي وو «که ایران جګړه غواړي، نو دا به د ایران رسمي پای وي.» د ایران حکومت د ټرمپ دغه څرګندونې غندلې دي او په منځني ختیځ کې بې د امریکايي بېړۍ، ځای پر ځای کېدل پارونه بللې ده. ایران پر امریکا غږ کړی چې درناوی یې وکړي او د هېواد د نفتو پر صادراتو بندیزونه ختم کړي دا په داسې حال کې ده چې د ایران د سپاه پاسداران قومندان امیر علي حاجي زاده، ویلي چې اوس په خلیج کې د امریکا تاسیسات د دغه ځواک په اهدافو بدل شوي دي. هغه زیاته کړې «که [امریکایان] کوم اقدام وکړي، نو موږ به یې پر سر ووهو.»

ایران څرنګه او په کومو ځایونو کې پر امریکا متحدو ایالتونو او متحدینو یې بریدونه کولی شي؟

افغانستان:

لوېدیځ چارواکي او کارپوهان په دې باور دي چې تهران له طالبانو سره لوجیستیکي او د وسلو مرستې کوي که د امریکا او ایران شخړه پیل شي نو دغه مرستې هم ډېرېدای شي. طالبان اوس د خپل رژیم تر ړنګېدو وروسته تر بل هر

وخت پر ډېرو سیمو کنټرول یا نفوذ لري. دغې ډلې په وروستیو وختونو کې پر افغان او نړېوالو ځواکونو بریدونو ته زور ورکړی دی. د امریکا د سولې انسټیټوت د مارچ میاشتې په رپوټ کې راغلي چې تر ۵۰ زرو ډېرو افغانانو د ایران په ملاتړ د فاطمیون جنګیالیو په

چوکاټ کې په سوریې کې جګړه کړې ده. واشنګټن په جنوري میاشت کې پر فاطمیون بندیزونه ولګول. له بلې خوا بیا همدا اوس هم په افغانستان کې نږدې ۱۴ زره امریکايي ځواکونه مېشت دي. یوه ایراني چارواکي رویټرز خبري آژانس ته ویلي چې امریکا په افغانستان کې له خپل حضور څخه په ګټه اخیستلو سره ایران ګواښلی دی.

عراق:

د ایران په ملاتړ شیعه ډلو له ۲۰۰۳م کال راهیسې په عراق کې ډېر ځواک

موندلی دی دغه ډلې اوس کال د عراق په امنیتي ځواکونو کې شاملې شوې چې نښې د امریکا پر حضور سربېره هم په عراق کې پلویان او پراخې دي. د دغو ډلو په منځ کې تر ټولو پیاوړې یې د عصایب اهل الحق، کتائب حزب الله، حرکت حزب الله النجبا او بدر سازمان.

دی. امریکاګوان کوي چې ایران له ۲۰۰۳م کال راهیسې د ۶۰۳ امریکايي ځواکونو د وژلو تر شا دی. اوس هم په عراق کې ۵۰۰۰ سرتېري موجود دي چې په څلورو اصلي اډو کې مېشت دي. ملېشې د امریکا متحدو ایالتونو د ځواکونو اډو ته نږدې موقعیتونه لري او د توغندیو او بې پیلوټه الوتکو ځواکمن امکانات په لاس کې لري.

خلیج:

سپاه پاسداران په ډېر وخت راهیسې ګواښ کړی چې د جګړې په صورت

کې کولی شي هرمز تنګی بند کړي او په دې ترتیب سره د نړۍ د نفتو د لوې برخې د لېږد مخه ونیسي. ایران د هغه تنګي یوه غاړه په خپل کنټرول کې لري چې ځواکونه یې پر بېړۍ ګډوډۍ ورکوي. امریکايي چارواکو د تېرې اوونۍ د بریدونو پړه هم پر ایران اچولې چې په ترڅ کې یې د سعودي عربستان د تېلو پر ټانکرونو حمله وشوه. تهران بیا دغه تورونه په کلکه رد کړي دي.

ایران همدارنګه کولی شي په خلیج کې په مستقیم ډول پر امریکايي ځواکونو د توغندیو بریدونه وکړي. د امریکا متحدو ایالتونو د ګډو هوايي عملیاتو مرکز د قطر په العدید هوايي اډه کې دی. امریکا په بحرین، ابوظبي او کویټ کې هم ځواکونه لري. د سعودي عربستان او بحرین دولتونه وايي چې ایران په وروستیو کلونو کې پر امنیتي ځواکونو بریدونه پلان کړي وو. خو تهران بیا دغه بریدونه هم ردوي. توغندي کولی شي چې په خلیج هېوادونو کې اقتصادي بنسټونه په نښه کړي. په ۲۰۱۲م کال کې د سعودي عربستان د نفتو پر لوی شرکت سایبري برید شوی چې دغه ډول حملې هم د جګړې په صورت کې کېدای شي.

یمن:

د یمن حوثي باغیان لا همدا اوس د «مرګ پر امریکا» او «مرګ پر اسرائیلو»

شعارونه ورکوي. امریکا متحدو ایالتونو د سعودي عربستان په مشرتوب د پوځي ائتلاف ملاتړ کوي چې له ۲۰۱۵م کال راهیسې پر دې ډلې بریدونه کوي.

ایران له حوثي باغیانو سره پخوانۍ اړیکې لري، خو دواړه اړخونه دا ادعاوې چې تهران دغې باغي ډلې ته روزنې او وسلې ورکوي، ردوي. دا په داسې حال کې ده چې ملګري ملتونه وايي چې د حوثي باغیانو له خوا پر سعودي عربستان توغول شوي توغندي هغه خصوصیات لري لکه په ایران کې جوړ شوي توغندي. حوثیان د جګړې له پیل راهیسې پر سعودي د توغندیو او بې پیلوټه الوتکو بریدونه کوي. ملګري ملتونه وايي چې حوثي باغیان اوس داسې بې پیلوټه الوتکې لري چې تر پخوا لرې او په دقیقو هدفونو

بمونه غورځوي. له بلې خوا حوثي باغیان په سره سمندر کې هم د کښتیو تګ راتګ ته ګواښ رامنځ ته کولی شي

سوریه:

ایران له تېرو اتو کلونو راهیسې د ولسمشر بشارالاسد ملاتړ کړی او په دې موده کې توانېدلی چې په سوریه کې د ملېشو یوه شبکه رامنځته کړي په دغو ملېشو کې د لبنان حزب الله، د عراق النجبا ډله او د فاطمیون ډله شامله ده. دغو ډلو د سورېې او عراق پوله او د امریکا متحدو ایالتونو اډو ته نږدې جګړې کړې دي پر دې

سربېره دغه وسله وال دګولان هسکو ته نږدې هم جنګېدلي دي. یوه لوړپوړي امریکايي چارواکي په فبروري میاشت کې ویلي چې امریکا متحدو ایالتونه به په سوریه کې د خپلو مېشتو ۲۰۰۰ ځواکونو نه دلې څخه یوازې ۴۰۰ یې هغه پرېږدي. دغه ځواکونه د کردانو په کنټرول کې په شمال ختیځو سیمو او د عراق پولې ته نږدې کې مېشت دي

لبنان:

امریکا پر حزب الله ډلې په لبنان کې د خپلو ځواکونو پر ضد د تر ټولو وژونکي برید پړه اچوي. د ۱۹۸۳م کال په هغه برید کې ۲۴۱ امریکايي ځواکونه ووژل شول. پر دې سربېره پر حزب الله د امریکایانو د برمته کولو تور هم دی. دغه ډله چې د ایران له خوا په دې موخه رامنځ ته شوې وه چې د اسرائیل له خوا

د لبنان د سیمو د نیولو مخه ونیسي، اوس په هغه هېواد کې ډېره پیاوړې ده. اسرائیل چې د امریکا متحد دی، د حزب الله ډله د خپلو پولو پر وړاندې لوی ګواښ ګڼي. حزب الله اوس وايي چې د «دقیق هدف ویشتونکو توغندیو» لویه ذخیره لري چې کولی شي د اسرائیلو بېلابېلې برخې په نښه کړي. حزب الله ګواښ کړی چې که اسرائیل د ایران او امریکا تر منځ په احتمالي جګړه کې ښکېل شي، نو دغه ډله به هم پر اسرائیلو بریدونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا او ژوند

د هیپاټایټس بي وایرس ولې مضر دی؟

افغانان د نورې نړۍ د خلکو په نسبت زیات پر ساري ناروغیو اخته کېږي؛ ځکه له یوې خوا غریب دي او له بلې خوا شخصي او محیطي حفظ الصحې ته څومره پاملرنه نه کوي. تر اوسه لا افغانان د مختلفو ناوړتیاوو او بې اتفاقه ملتونو په قطار کې دي، څه راز لویه او بدمرغي ده، چې افغانان یې له یو بله جلا کړي او په طبي برخه کې یې له لویو ننګونو سره مخامخ

دغې ناروغۍ اخته وي روغو کسانو ته په لاندې ډول ناروغي انتقالولای شي د جنسي یوځای والي په واسطه لکه له مور څخه ماشوم ته.

د امیدوارۍ پرمهال، د زېږون پر مهال د وینې په واسطه د وینې انتقال، مشترکې ستنې او سرنجونه استعمالول، د مننځو جراحي او طبي وسایلو استعمالول، خال وهنه او د غوږونو سوري کول او د ترافیکي پېښو

مخې شوي، خو بدبختانه اوس هم دغه وایرس په افغانستان کې په بې ساري ډول وجود لري او لا هم خپرېږي یا، خو دغه ناروغي خلکو ته عادي ښکاري او یا ددغې ناروغۍ د مضروالي په اړه معلومات نه لري او حال دا چې هر کال په نړۍ کې ډېر کسان د هیپاټایټس او ژونکي ناروغۍ له امله خپل ژوند له لاسه ورکوي، خو په افغانستان کې له دوو لسیزو څخه زیات

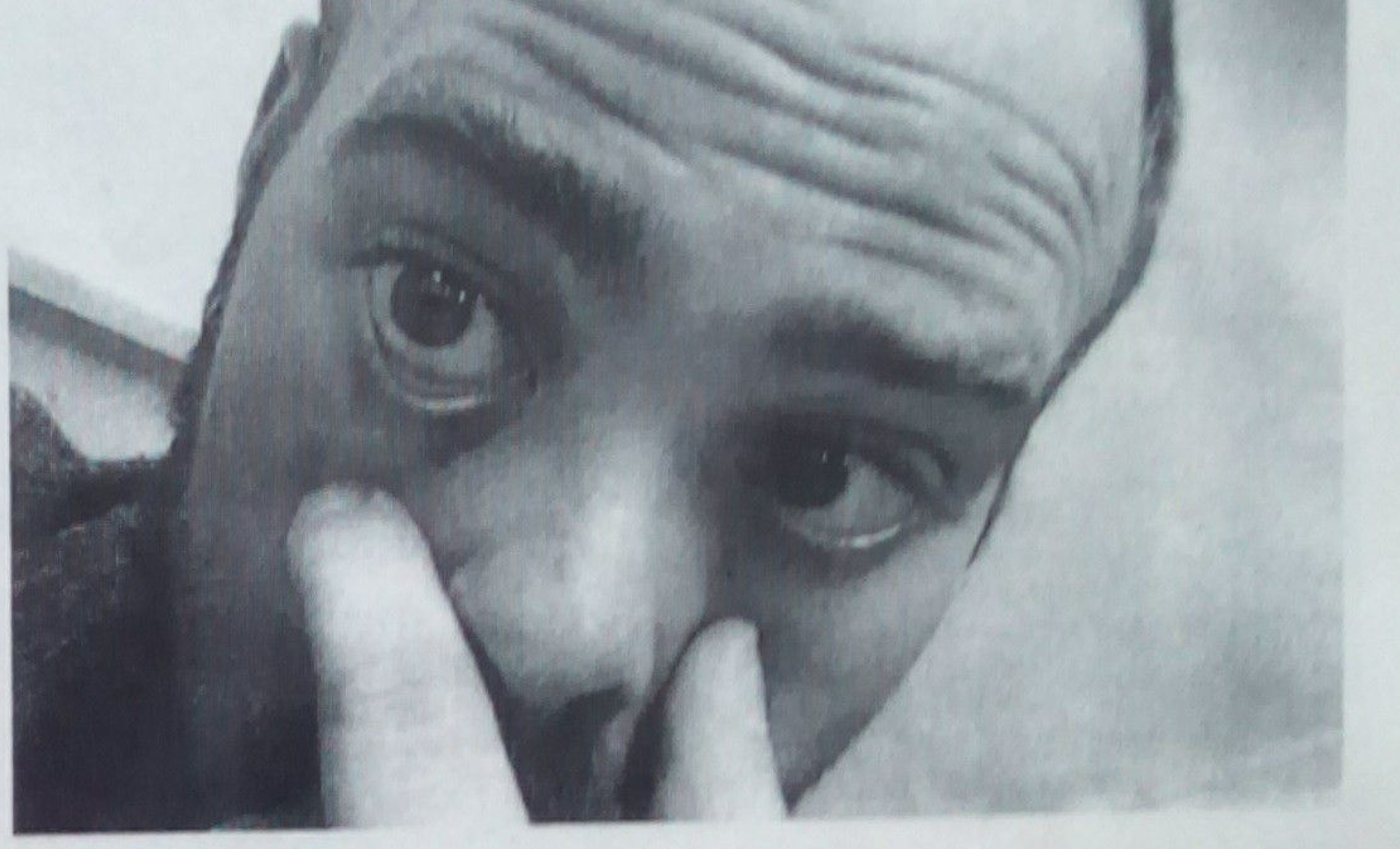

کړې د هیپاټایټس بي وایرس چې عام خلک یې تور زېړی بولي ساري ناروغي ده، چې له یو انسان څخه بل انسان ته که شرایط ورته برابر شي په آسانۍ انتقال مومي. هغه کسان چې پر

په واسطه په افغانستان کې د هیپاټایټس بي وایرس جنګ او زر خپرېدو خلک له لوی ګواښ سره مخامخ کړي که څه هم په افغانستان کې ددغه وایرس د مخنیوي لپاره د روغتیا پالانو له خوا

جنګ، مواد د کچې کموالي، په بېساري ډول د غربت موجودیت، داخلي او خارجي مهاجرتونه، د مخدره موادو شتون، خلاص سرحدات او دزرقي معتادینو دشتون د

زیانوالي له امله د هیپاټایټس بي وایرس پېښې زیاتې شوې په افغانستان کې خلک ددغې وژونکي ناروغۍ په مقابل کې د واکسین کولو ته اهمیت نه ورکوي چې واکسین یې د ډېرو مهمو واکسینونو له جملې څخه دی، قیمت یې نسبتاً کم خو ګټې یې ډېرې زیاتې دي دغه واکسین د مختلفو کمپنیو له خوا جوړېږي چې دوز یې کله د انسان بدن ته لګول کېږي له څلورو څخه تر شپږو میاشتو پورې وخت نیسي کله چې واکسین وشي، په مقابل کې یې چې کوم معافیت تولیدېږي تر دیرشو کلونو دوام کوي

خو خینې وخت په هغو کسانو کې چې د هیپاټایټس بي په مقابل کې معافیت په اسانۍ سره نشي جوړولای پنځه کاله وروسته د بوې ستنې د لګولو ضرورت شته، خو باید په یاد ولرو کله چې د هیپاټایټس بي وایرس په مقابل کې دخان ساتنې په بله واکسین کېږي باید مخکې له مخکې ورته تسټ اجرا شي په کومو حالاتو کې که تسټ مثبت شي باید دواکسینو له لګولو څخه ځان وساتل شي، ځکه واکسین په هغه حالت کې انسان ته تطبیقیږي چې په هیپاټایټس بي وایرس مصاب شوی نه وي

ثناالله سلیم

ځواني داني

د (acne vulgaris) په نامه هم یادېږي د پوستکي اوږدمهاله ناروغي ده او هغه وخت رامنځته کېږي کله چې د وېښتو فولیکولونه (hair follicles) د پوستکي د غوړو او یا هم د پوستکي د مړو حجرو له خوا مسدود یا بلاک شوي وي.

ډیپرېشن او د خودکشي کولو فکرونه یکې پیدا کېږي

تقریباً ۸۰ % د ځوانی د دانو لامل جنتیکي ګڼل شوي. تر اوسه مالومه نده چې د خوړو رژیم، لمر ته د پوستکي خرګندتیا، د سګرټو څکول او د نظافت

خاګړنه یې د تور سر یا سپین سر لرونکې داني یا بخار او غوړ پوستکي ده مګر خینې وخت تپ هم پکې رامنځته کېداي شي. په بنتیزه توګه په پوستکي کې، د سینې په پاس برخه کې، په مخ او په ملا کې د غوړو مرغړي تولیدېږي کله چې ناروغ په خپل پوستکي ځوانکې وګوري نود لوړې کچې تشویش، خپل ځان ته کم احترام،

پاملرنه نه کول د ځوانکو د پیدا کېدو لامل ګرځي او که نه د بلوغیت پر وخت په دواړو نر او ښځه کې د ځواني داني د هورمون په کچه کې لوړوالي رامنځته کوي لکه د (testosterone) جنسي هورمون. په پوستکي باندې د (Propionibacterium acnes) باکتریا پیدا کېدو لامل ګرځي

د درملنې لپاره یې زیاتې طریقې

موجودې دي لکه د ژوند کولو په طریقه کې بدلون، درمل او نور طبي بهیرونه. لکه د بورې په څېر ساده کاربوهایډریټ خوړل ممکن ګټه وکړي. د پوستکي په سطحه کاربونکي azelaic acid, benzoyl یې peroxide, and salicylic acid دي له دې پرته انټي بیوټیک او ریټینوایډ (retinoids) هم شته کوم چې په پوستکي کارېږي او یا د خولې له لارې خوړل کېږي. خو انټي بیوټیک کارونه ممکن له انټي بیوټیک سره د مکروب مقاومت زیات کړي. په ښځو کې خینې د امیدوارۍ د مخنیوي درمل هم د ځوانکو مخنیوي کولای شي که چېرې ځوانکې خورا زیاتې وي نو د (Isotretinoin pills) ګولۍ یې د درملنې لپاره اغیزمنې دي مګر په هغه وخت کې باید ناروغ ته ورکړل شي چې نور درمل یې مخنیوي نشي کولای او یا هم د ځواني دانې یې خورا زیاتې وي ځکه چې دا درمل خورا زیات بد اغیز (side effect) لري. په ۲۰۱۵ کال کې، په ټوله نړۍ کې تقریبا ۶۳۳ میلیونه کسانو د ځواني دانې لرلې او د نړۍ په ۸ عامو ناروغیو کې یوه ناروغي وه ځواني دانې معمولا په کم عمر کې پیدا کېږي خو کم شمیر د زیات عمر کسانو کې هم پیدا کېږي

له روژه ماتي وروسته مو د بدن د اړتیا وړ مایعات پوره کړئ!

د روژې په نیولو سره په بدن کې اوبه او انرژي کمېږي، په دغه وخت کې وجود انرژۍ ته اړتیا لري، چې په بېړه د بدن اړتیا پوره کړي خرما او د مېوو اوبه په دې برخه کې ګټورې ثابتېداي شي په خوړو یې د بدن د ګلوکوزو اندازه عادي حالت ته راځي او سربېره پر دې په وجود کې د معدني موادو توازن هم ساتي بله دا چې ډېر خواړه خوړل بنایي روغتیا ته زیانمن تمام شي، نو دا ده چې هر څه د یوه معیار له مخې وکارول شي، داسې چې نه مو پر معده بوج راشي او نه هم په

بدن کې د مایعاتو له کمښت سره مخ شي. انټي اوکسیدونه، ویټامینونه، پوټاشیم او خینې نور معدني مواد د بدن له اساسي اړتیاوو شمېرل کېږي. د مېوو او د هغو له اوبو په ګټې اخیستو سره کولی شو، چې د وجود روغتیایي توازن وساتو. دا چې په روژه کې د انسان په ورځنیو عادتونو لکه خوب، خوراک، څښاک او نورو کې بدلون راځي، نو دغه څه تر ډېره زمونږ د ستړیا لامل ګرځي. د دې ستړیا د لرې کولو لپاره له مېوو او د هغو له اوبو څخه ګټه واخلئ

د روژې نیولو له شپږو مهمو روغتیایي ګټو ځان خبر کړئ!

پوهان وایي، چې روژه کولای شي د انسان بدن له یو شمېر ناروغیو وژغوري، لکه په وینه کې د کولسترول لوړوالی، د زړه ناروغي او چاغوالی. سربېره پر دې په روژې سره د انسان ذهني توجه او فکر غوره او ارام وي

هغه مهال چې موږ خوراک نه کوو بدن مو توانېدلی شي چې د زهري موادو مخه ونیسي، کوم چې د هاضمي سیستم او د بدن په نورو برخو کې ستونزې رامنځته کوي

همدا ډول پوهان وایي چې روژه د دماغو حجرې له زور خپګان، سټرس او اندېښنو څخه ژغوري، د

ویټامینونو څخه ډک خواړه دي

له بدو عادتونو لرې والی

روژه د سګرېټ څکوونکو یا کوم بل بد عادت لرونکو لپاره تر ټولو زرین فرصت دی چې ځان ترې وژغوري، په روژې سره انسان کولای شي د همېشه لپاره یو بد عادت پرېږدي، ځکه په دې سره بدن له دغه بد عادت څخه د خلاصون لپاره عادي کېږي او په پای کې انسان کولای شي د روژې میاشتې په برکت له دغه بد عادت ځان وژغوري

د وینې دکولیسترولو کموالی

په دې ډول پوهېږو چې د وزن کموالی د روژې یو له مادي ګټو

دې سره به مو د زیات خوراک کولو کچه راټیټه شي

زهرجن مواد له منځه وړل

روژه د انسان لپاره غوره فرصت دی چې د هاضمي سیستم یې له زهرجنو موادو څخه پاک کړي، کله چې بدن د انرژۍ دتولید لپاره د غوړو زیرمې په کار پیل وکړي په دې کې زهرجن مواد په اتومات ډول سوځي، او په پای کې انسان له یوه صحتمند ژوند څخه برخمن شي

دماغي کارکول پیاوړي کوي

امریکایي څېړونکو موندلې چې په روژې سره د انسان دماغي کارکردګي غوره کېږي او لا هم پرمختګ کوي،

ذهني زوال ګواښ کموي او د بدن د غوړو په سوزولو کې مهم رول لري

هغه شپږ روغتیایي ګټې چې روژه دار ترې برخمن وي

خرما خوړل

خرما د روژې میاشتې یو له مهمو خوړو څخه دي، د پیغمبر صلی الله علیه وسلم له وینا سره سم روژه دار پر خرما روژه ماتوي، په همدې ډول خرما په خوړه هاضمه کې مهم رول لري، د پوتاشیم او مګنشیم له

څخه دي، د زړه ډاکټرانو د څېړنو پرمهال موندلې چې په روژې سره د انسان په بدن کې د وینې کولیسترول په پراخه کچه کمېږي د کوم په مرسته چې د زړه په ناروغیو اود دماغي سکتې په رامنځته کېدو کې کموالی راځي

دوامداره اشتها کموي

له خوراک څخه لرېوالي د روژې پرمهال انسان له دوامدارې اشتها څخه ژغوري، په دې معنا چې د لوږې احساس به مو کم شي او په

په روژه نیولو سره بدن د دماغي حجرو په تولید کې ډېروالي راولي او دا پر انسان د فشار او خپګان کچه ټیټوي

روژه د اسلام له پنځو ارکانو څخه دریم رکن دی چې د اجرونو ترلاسه کولو لپاره د غنیمت میاشت بلل کېږي، پردې سربېره یو شمېر روغتیایي ګټې هم لري چې هم نوي طب او هم ساینسي طب په پراخه کچه ثابتې کړې دي

د زړه د ناروغیو نښې نښانې

۱- په ښځو کې ساه لنډي د زړه د ناروغۍ نښه ده. خینې وخت ساه لنډي په تنفسي سیستم کې د ستونزې له کبله وي، چې د حل لپاره یې باید ورزش وشي او که د مواد یخوالي له کبله وي، باید د انرژۍ ټابلیټ وخوړل شي، خو که داسې نه وي، بیا د زړه د ناروغۍ نښه کېدای شي

۲- د سینې په قفس کې د دروندوالي احساس د سینې په قفس کې دروندوالی، چې د انژین په نامه هم یادېږي او ورسره ساه لنډي، د زړه د ناروغۍ اصلي نښې بلل کېږي که له دې ډول پېښې سره مخ شوئ او نه پوه وئ چې لامل یې بل څه نه شي

کېدای، نو ژر تر ژره ډاکټر ته مراجعه وکړئ

۳- **د زړه ټکان** ایا تر اوسه مو زړه لړزه او یا هم ټکان کړی؟ که یې ناڅاپه ټکان کړی وي مانا یې دا ده چې یا وېرېدلي یئ او یا مو هم زړه په ضربان کې له ستونزې سره مخ شوی دی دغه څه په ډېرې اسانۍ سره حس کېدای شي ډاکټر سوزان شتاینباوم وایي: ډېر مراجعین یې وایي له خوب وروسته له دغه ډول پېښې سره مخ کېږي او ډېر دوام هم

نه کوي. دغه پېښې د کافین د زیاتو کارولو، په بدن کې د اوبو د کمښت او یا هم سټرس له کبله وي

حمیدالله حمیدي

سزارین سکشن

تعریف: سزارین عبارت از یک پروسیجر جراحی بوده که در آن ولادت طفل از طریق بطن (شق بطنی و رحمی) ولادت داده میشود

اکثر واقعات سزارین زمانی انجام میآبد که مشکلات در زمان ولادت به وقوع میرسد که عبارت اند از:

- مشکلات مادری
- مشکلات جنینی
- مشکلات مادری و جنینی زمان ولادت

همچنان سزارین در حمل های دوگانگی و چندگانگی صورت میگیرد زیرا در این حالات سزارین یا عملیه جراحی نظر به ولادت به مادر و طفل مصون میباشد.

حالات دیگر که باید عملیه جراحی نزد مادر صورت گیرد قرار ذیل میباشد:

- زجرت تنفسی جنین یعنی در بعضی حالات آکسیجن به جنین درست نمیرسد و ضربان قلب جنین زیاد میشود
- عدم تطابق راس (سر) جنین با حوصله مادر یعنی سر طفل بسیار کلان می باشد و یا بسیار خورد در حوصله مادر درست قرار نمیگیرد
- سزارین قبلی یا قبلاً مادر یک ندبه عملیاتی داشته باشد
- خونریزی های زمان ولادت
- وزن زیاد جنین
- هرگاه طفل به وضعیت معیوبه در حوصله مادر آمده باشد یعنی طفل به پای باشد، شانه یا پیشانی
- فشار بلند مادر وغیره

سزارین چون یک عملیات بزرگ جراحی است دارای خطرات نیز میباشد، احیای دوباره مادر نظر به ولادت طویل تر میباشد بعد از التیام جرحه در ساحه عملیاتی یک ساحه ضعیفه باقی میماند که بعداً باعث ایجاد مشکلات در ولادت های بعدی مهبلی شده میتواند با وجود آن هم میتواند نصف خانم هائی که سزارین شده اند ولادت مهبلی داشته باشند

حالاتی که مادر میتواند ولادت مهبلی به تعقیب سزارین داشته باشد قرار ذیل اند:

- موافقت مریض
- جنین زیاد بزرگ نباشد
- حوصله مادر مناسب باشد
- حد اقل دو سال از سزارین گذشته باشد
- پروسه ولادت نارمل باشد

رنځورمل دکتور ناهید (هارونی) ترینر متخصص در شفاخانه ملالی زیږنتون

ادب، تاریخ او فولکلور

پر ټوکر ګنډل شوي کتاب

لکه څنګه چې وېل کېږي زده کړه له زانګو پیل او د عمر په هر پړاو کې دوام مومي، نو ښايي چې هر ماشوم له پخله یا شپږ میاشتني وروسته له لیک او کتاب سره روږدی او آشنا شي.

خو موږ په خپله ټولنه او کلیو کورو کې ګورو چې زموږ داسې کمکیو ماشومانو ته کتابونه نه شته او که وي هم څوک یې په لاس نه ورکوي، چې څیرې به یې کړي، خوله کې به یې ووهي یا به یې شلوي او به یې خوري.

د بېوزلو او غریبو کورنیو خو داګیله په ځای هم ده چې ماشومانو ته کتابونه نه شي کومه کړي او دومره وړو کمکیانو ته خو یې د کتاب ورکولو او ورښودلو فکر هم نه وي کړی.

ښايي دا نارینه وو ته دومره ستونزه نه ښکاري لکه څومره چې میندې پرې پوهېږي او د ماشومانو د روزلو او پاللو له کړاوه تېرېږي، ځکه د داسې کمکیانو د ستونزو ټول بوج میندې ګالي هغه هم د کلیو او اطراف له سختو کارونو سره سره د اولادونو پالل او روزل آسانه کار نه دی.

خو میندې کولای شي په خپلو لاسونو خپلو هغو ماشومانو ته چې لا ښوونځي ته د تللو جوګه نه دي، یا هلته ښوونځي نه شته، په خپلو کورونو کې په بېلابېل رنګ ټوکر باندې لیکل وګنډي او کتاب ترې جوړ کړي. ما همداسې یوه هڅه او کوښښ وکړ، چې یوه نمونه کتاب په ټوکر جوړ کړم، که چېرې نورې خوېندې هم د ماشومانو د زده کړې په برخه کې هڅې وکړي او خپل د خاپوړو ماشومان له کتابونو او مطالعې سره بلد کړي، نو یو خو به د بېسوادۍ په کابو کولو کې مرسته کړې وي او بل به یې د ماشومانو په سمه روزنه کې هم ښه غاړه خلاصه کړې وي.

که څه هم ما پښتو الف ب او انګرېزي اې بي سي له ځینو رسمونو لکه مرغانو، ګلانو او داسې نورو سره په کې جوړ کړي، چې په دې توګه ماشومان له انګرېزي سره پښتو هم زده کړي، خو دا د هر چا د خپلې خوښې کار دی هر څنګه چې یې وغواړي هغسې یې جوړولی شي او خپل ماشومان پرې بسیا کولی شي.

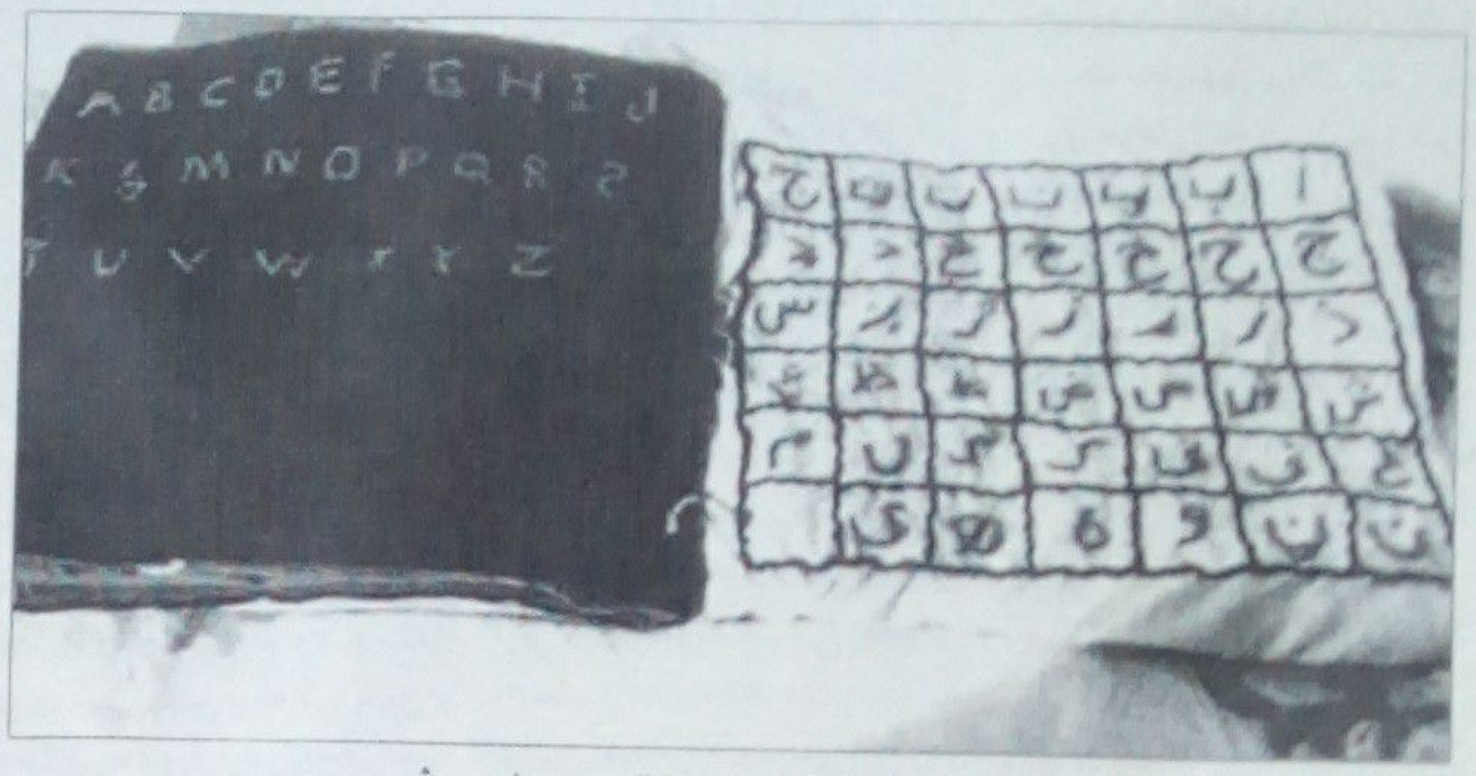

لکه څنګه چې موږ په کلیو، بانډو او لېرې پرتو سیمو کې هم لوستې او پیاوړې خوېندې لرو په تېره بیا د لاسي صنعت په ډګر کې، نو زموږ هره یوه خور کولی شي د خپلو ماشومانو لپاره په ټوکر ښایسته رنګین کتابونه په خپله خوښه جوړ کړي.

دوی کولی شي د جامو له سکښتونو، وړو او هغو ټوټو چې نور څه نه په کارېږي ښکلي کتابګوټي چې په هر ډول د دوی زړه وغواړي هغسې په خپل لاس وګنډي چې مصرف به یې کم او ګټه به یې ډېره ده.

دا ډول کتابونه هم آسانه او هم ارزانه دي، چې نه خرابېږي او نه هم خیرېږي، او که خیرن شي وینځل کېږي هم.

کوم کتاب چې ما جوړ کړی د ښکلا او اوډون له لحاظه سم نه دی، خو بیا هم یوه هڅه او نوښت دی د خپلې ژبې، خلکو او ګلالیو ماشومانو لپاره.

زما پوخ باور دی چې زموږ خوېندې به تر ما ډېر ځله ښه جوړولی شي زموږ کلیوالې خوېندې چې په لاسي صنعت او ګنډلو کې پوره مهارت لري، که چېرې دوی دغه مهارت په دې ډول د ماشومانو د زده کړې په برخه کې هم وازمويي، نو پایله به یې درستې ټولنې ته به وي په کلیو کې به چې پېغلې واده کېدې نو بوغچه به یې ګنډله او په هغه کې به یې ځینې داسې بې ځایه خوارې کړې وي چې هېڅ ګټه به یې نه لرله، خو دوی به ډېر ښایسته جوړ کړي وو او ډېر وخت او زحمت به یې پرې ایستلی و، لکه د کوټې څلورو دېوالو ته پردې او په هغه ګلان ګنډل او ځینې نور داسې شیان.

که چېرې دوی په بوغچه کې په لاس ګنډل شوي کتابونه یوسي او یو ماشوم پرې خوشحاله او د هغه ماشوم ذهن زده کړې ته تیار کړي دا به ډېر ښه وي. کېدای شي په دې توګه میرمنې له بې ګټې لاسي ګنډلو نه داسې بوغچه وګنډي چې هم دوی پرې اسوده شي او هم یې ماشومان د ختو خخلو او کنځلو زده کولو نه د کتاب او زدکړې لور ته مخ کړي او د سبا ورځې غوره زده کوونکي او ښه انسانان شي.

روښنا وردګ نیویارک

د افغانستان دولتي پوهنتونونه

که څه هم په افغانستان کې د عصري زده کړو د پیل وخت لا سم روښانه نه دی، خو د اعلیحضرت غازي امان الله خان د واکمنۍ دوره چې د ۱۹۱۹ او ۱۹۲۹ م کلونو تر منځ وه، د افغانستان د پوهنې د انکشاف او پراختیا په برخه کې یوه زرینه او طلایي دوره ګڼل کېږي. په دغه دوره کې د پوهنې په لاره کې داسې غورځنګ پیل شو، چې وړانګې یې تر ننه پورې خورې دي او نه یوازې نارینه، بلکې په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره ښځینه افغانانو ته هم د زده کړو زمینه برابره شوه. په اماني دوره کې د افغانستان په مرکز او ولایتونو کې ځینې لومړني ښوونځي تاسیس شول، بهرني مربین، استادان او متخصصین هېواد ته دعوت او د پوهنیزو موسسو په تشکیلاتو کې مقرر شول. همدارنګه په دې دوره کې د هېواد د پوهنې په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره د ښځو ځانګړي ښوونځي جوړ شول، چې د «عصمت» او «مستورات» په نامه یادېدل او په کابل ښار کې د لویانو لپاره د حیاتي سواد کورسونه جوړ شول، چې د «صوت غازي» تعلیمي او د سواد زده کړې اصول په کې تطبیق کېدل. په دې ډول کورسونو کې پر پوهه مین پاچا غازي امان الله خان او میرمنې یې ثریا هم د ښوونکو په توګه برخه اخیستله او د هېوادوالو د سواد په برخه کې یې خپله دیني وجیبه او ملي دنده ادا کوله. په اماني دوره کې حبیبیې لیسې ته لازمه پراختیا ورکړل شوه او پر اماني لیسې سربېره، د ټول هېواد په کچه ۳۲۲ ښوونځي د عامو او مسلکي زده کړو په موخه جوړ شول، چې په هغه کې ۵۱۰۰۰ زده کوونکو ته تعلیمي خدمات وړاندې کېدل.

له هغه را وروسته د کابل پوهنتون چې د افغانستان په پلازمینه کابل کې یو له سترو پوهنتونونو څخه دی، په ۱۹۳۱ م کال کې یې د بنسټ ډبره کېښودل شوه او په ۱۹۳۲ م کال کې په رسمي ډول پرانیستل شو. دغه پوهنتون اوس ډېر پوهنځي او په زرګونه نارینه او ښځینه محصلین لري.

له دې سره په څنګ کې اوس نږدې ټول ولایتونه د پوهنتون او د لوړو زده کړو د موسسې او دارالمعلمین درلودونکي دي.

«د افغانستان دولتي پوهنتونونه» کتاب چې حمیدالله حمیدي د هېواد د پوهنتونونو له ریاستو او نورو مسوولینو سره تر مرکو وروسته لیکلی، د هېواد ټول دولتي پوهنتونونه او د لوړو زده کړو موسسې یې په بشپړ ډول په کې معرفي کړي دي. پوهنتون په اصل کې د سپوږمۍ راډیو یوه معلوماتي خپرونه ده، په دې خپرونه کې د دولتي پوهنتونونو او د لوړو زده کړو موسسو ترڅنګ، خصوصي پوهنتونونه او د لوړو زده کړو موسسې هم معرفي کړي.

د یادولو وړ ده چې د پوهنتونونو په اړه دغه معلومات په ۱۳۹۷ لمریز کال کې راټول شوي. ښکاره ده چې دغه پوهنتونونه به د وخت په تېرېدو هر اړخیز بدلون کوي، د لوړو زده کړو موسسې به پوهنتونونو ته ارتقاع کوي او په معلوماتو کې به یې زیاتوالی راځي. د هېواد د ټولو ولایتونو له ډلې نورستان یوازینی هغه ولایت دی، چې تر اوسه پورې به کې دولتي پوهنتون یا د لوړو زده کړو موسسه نشته، کېدای شي د پوهنتون درلودونکی شي.

لیکوال غوښتي، چې په ټوله کې دغه معلومات خوندي شي، څو پوهنتونونو ته نوي ورتلونکي محصلین او نور هغه کسان چې غواړي د پوهنتونونو په اړه معلومات تر لاسه کړي، بوخه مرسته ورسره وشي. مینه وال کولای شي دغه کتاب له اکسوس او د ښار له نورو لویو کتابپلورنځیو څخه په مناسب قیمت تر لاسه کړي.

کتاب ((منحنی تاریخ)) بیانگر واقعیت های تاریخی میباشد

حیات الله حلیم

این کتاب درحقیقت مجموعه مقالات شامل نقد وبررسی سلسله هخامنشیان وکورش به اصطلاح کبیر میباشد که به کوشش و اهتمام مصطفی عمرزی درمورد حقیقت وچگونگی کارکرد این سلسله ونیزدر مورد تشخیص و تثبیت هویت وحقیقت شخصیت کورش جمع آوری و ثبت سجل این کتاب گردیده مقالات کتاب همه به زبان دری بوده که در ۲۱۱ صفحه و بیست هشت عنوان به تیراژ ۱۰۰۰ جلد چاپ گردیده است، اما قبل ازهمه درمورد عنوان کتاب باید گفت، که منحنی کجی را گویند انحنا نه تنها در دیوارها خطرناک بوده بلکه انحنای تاریخی خطرناکتر ازهر چیزمیباشد زیرا واقعیت هارا کتمان ولغزش های تاریخی را بوجود می آورد، وقایع تاریخی را به گونه کج جلوه میدهند، به هرصورت در کتاب «منحنی تاریخ» به گونه مستند ثابت گردیده که سلسله هخا منشیان یک دوره رفاه و سعادت بشریت نبوده بلکه یک دوره تیره وتارتاریخ بوده که ملل ها درآن مورد آزار، اذیت و شکنجه کورش قرار گرفته است وجالب اینکه ایرانیان آنرا تفاخرتاریخی دانسته وبه آن میبالند اما مقالات کتاب درمورد نقد دوره زمامداری کورش خواندنی، آموزنده و بیانگرحقایق تلخ تاریخ است

مقاله ی «ماکولوهارای» تحت عنوان کورش شاه عادل یا خونخوار «افشای یک دروغ بزرگ» به نقل قول نویسنده که به استناد ازگزارش دیلی تلگراف مستند ساخته حاکی ازآنست که ایرانیان چگونه ازشخصیت کورش به نفع خود استفاده جویی نموده است، نامبرده به نقل قول از روزنامه دیلی تیلگراف مینویسد: محمد رضا شاه پهلوی «استوانه» کورش را ازموزیم بریتانیا به خاطر تجلیل جشن ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران امانت گرفت و درپایان مراسم نمونه مشابه کورش ساخته و ازسوی اشرف پهلوی پسر شاهنشاه به سازمان ملل متحد اهدا شد تا برای همیشه درجایگاه ویژه ازان به عنوان نخستین سند حقوقی بشریاد شود، اما درپهلوی آن سه محور اصلی دیگر نیز درگزارش دیلی تلگراف برجسته شده بود که از آن صرف نظرشده بود و آن سه مورد چنین بود

۱ـ اینکه کورش یکی از بادشاهان ظالم وخونخوار بود و مردم را مجبوربه فرمانبرداری از خود میکرد

۲ـ سیاست های نسبت داده شده به کورش که همگی حاکی ازاحترام اوبه حقوق بشر و تمدن های مختلف ذکرشده، دروغ و تبلیغات است دروغی که خاندان پهلوی در سال ۱۹۷۰ آنرا در تجلیل جشن شاهنشاهی مطرح کرد

۳ـ تمامی آنچه که ازآن تحت عنوان تاریخ و متون بابلی یاد شده تبلیغاتی بیش نبوده اند روی همرفته تعدادی از ایرانیان به این باوراند که کورش یکی ازجمله ۳۹ تن میباشد که به ذوالقرنین نسبت داده میشود درحالیکه حقیقت چنین نیست زیرا دوکتورحسین فیض الهی «وحید» در یک قسمت از مقاله خود درکتاب مذکور مینویسد به زبان ساده ذوالقرنین که بر ۳۹ شخصیت تاریخی انطباق شده است وایرانی ها میگویند کی یکی ازینها کورش هخا منشی است ویا به عباره دیگر از کورش ذوالقرنین قرآنی ساخته دورازواقعیت و حقیقت بوده کوروش ذوالقرنین قرانی نبوده بلکه یک چهره منحرف تاریخ میباشد

اینکه کورش که بود؟ رضا مرادی درمقاله ثبت کتاب منحنی تاریخ مینویسد کورش مانند چنگیز، تیمور و سکندر یک مهاجم ویرانگر بود که هستی را به خاکستر مبدل میساخت، وی علاوه می نماید که سلطه طولانی مدت کورش وبازمانده گان او برسرزمینی که امپراتوری هخا منشی نامیده میشد به اندازه نابود کننده ملل ها بود، که امروز نیز کشورهای آن محدوده که عبارت از مصر، سوریه، عراق، ایران، افغانستان و پاکستان میباشند با تحریک قدرت های استعماری جدید با انواعی از مصایب و بلایا طراحی زمان کورش دست به گریبان است

فضل الله موحد درصفحه ۱۲۷ کتاب منحنی تاریخ را جع به شخصیت کورش مینویسد بررسی شخصیت تاریخی «کورش» به عنوان پادشاه هخا منشی و کسیکه بابل را فتح کرد، یهودان را آزاد نمود وسلسله مربوط به هخامنشی را بنیان گزاری نمود با توجه به آرایه های مادی ـ تاریخی قابل اثبات وپرهیز از خیال بافی مارا، با یکی از حقایق هولناک تاریخی درزمینه خیانت فرهنگی ودروغ پردازی آشنا میسازد این جنایت فرهنگی به وسیله یک مورخ یهودی غربی موسوم به «دیوید استروناخ» انجام شده است استروناخ درفاصله سال های ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۳ در مجموع پارسگاد «چارچوب، کاخ هایی ساخت و آنرا به کورش هخامنشی در ۲۵۰۰ سال پیش نسبت داد تا به این شخصیت مورد علاقه یهودیان هویت تاریخی مادی و قابل اثبات ببخشد پیام کتاب این میباشد که نه باید به دروغ پراگنی های بعضی اشخاص در مورد جنایتکاران تاریخی باور کرد وهمه وقایع تاریخی را غرض استنباط حقیقی وواقعی به گونه دقیق مورد مطالعه قرار داد

مینه منګل؛ د پلار ګټیالۍ لور وه

مینه منګل د ډاکټر نجیب د حکومت په وروستیو کلونو کې د کابل د ده مراد خان په سیمه کې زیږېدلې او په کابل کې لویه شوې وه. ۳۰ کلنه مینه د خپلې کورنۍ لومړی اولاد و. له دې وروسته یو ورور او دریې پنځه خویندې دي.

کورنۍ يې وايي: مینه د ډېرو کمالونو خاونده وه. قابله، د حقوقو محصله، لیکواله او شاعره وه. پر ډغو تولو ورتیاوو سربېره يې له خبریالۍ سره ډېره مینه لرله.

ان په ماشومتوب کې يې لیکنې کولې. له خوارلس کلنۍ يې د راډیو اورېدل پیل کړل او لیکونه به يې ور لېږل.

د مینې منګل پلار د پکتیا د جاني خېلو ولسوالۍ دی او د ماسترۍ تر کچې يې لوړې زده کړې په اوکراین کې بشپړې کړې دي.

وايي دې په حیرانتيا کې عسکر و. یوه ورځ يې بي بي سي راډیو اورېدله چې د خبرونو وړاندې کوونکې د مینې منګل نوم واخیست او اورېد لیک يې ولوست.

هغه وخت مینه ۱۴ کلنه وه. رسنیو ته د مینې لومړی پیغام یو ډېر اورېد لیک و. مور يې وايي: مینې خو رنګارنګ کاغذونه سره نښلولي وو چې تر اورېد لیک جوړ شوی و. یا يې مور هماغه لیک د کابل پوسته خانې له لارې بي بي سي لندن ته استولی و.

د مینې پلار وايي: له رسنیو سره د مینې ډېرې لیوالتیا ته په کتو، ده ورته یوه کوچنۍ راډیو ډالۍ کړې وه.

د بي بي سي د ژورنالیزم اکاډمۍ مشره نجیبه لیمه چې پخوا د بي بي سي راډیو وياندې وه وايي: د مینې منګل ډېر لیکونه بي بي سي ته راتلل.

«موږ ټول به د هغې ورځ تجلی یوځې ته حیران وو. د مړینې په ورځ ...»

وېل: خو ډېر ژر يې پرمختګ وکړ او د هغه ملي تلویزیون پر پرده يې تفریحي خپروني وړاندې کړې.

له مینې ګټلوره شوق يې د هغې ورځې یادونه کوي چې مینې خپله لومړۍ خپرونه وړاندې کړې وه.

خپل شخصي ژوند کې له ډېرو ستونزو سره لګیا وه. په واقعه خو ورځې وروسته مینې له دندې استعفا ورکړه.

د مینې منګل له هغې پخوانۍ همکارې وايي:

مې یوه همکاره وپوښتله، دا خو به هماغه مینه نه وي! ځواب يې هو و. اوف! د دومره استعداد خاونده، روښانه ځراغ، شاعره، لیکواله او خبریاله نن تر خاورو لاندې شوه.»

له دولسم ټولګي څخه له فراغت وروسته مینې سملاسي دنده پیل کړه. پلار يې وايي: مشره لور يې د کور ګټیالۍ وه.

«مینه مې ډېره ذهینه او با احساسه لور وه. ځکه چې د کور مشر اولاد و.»

دي زیاتوي: له رسنیو سره د مینې د **شوق له کبله يې خپله لور د وخت** له یو ځو نامتو خبریالانو سره معرفي کړې وه، چې د خپلو زده کړو ترڅنګ د ژورنالیزم په برخه کې هم یو څه زده کړي.

د مینې لومړۍ دنده په شمشاد تلویزیون کې وه. هلته يې یو څه موده د پردې ترشا د هوا حالات

«کور ته په ډېره خوشالۍ راغله او وېل يې: لومړۍ خپرونه مې لېست شوه. په تلویزیون کې ښکاره شوم.» له شمشاد وروسته مینې په کابل کې له ځو نورو تلویزیونونو سره هم کار وکړ.

یوې پخوانۍ همکارې يې زانه

«له خپلو رسنیزو کارونو سره يې عجیبه مینه لرله. د خپلې هرې تلویزیوني خپرونې لپاره وروسته به يې له همکارانو پوښتل چې په تلویزیون کې څنګه پارېده. دې به ویل غواړي مسلکي ویانده او خبریاله شي. له رنګارنګ جامو سره

ووېل: «زه يې واده ته هم ورغلې وم. هلته مې له خلکو واورېدل چې په

يې مینه وه. دې به ویل چې ژوند په رنګونو ښایسته دی.» خو د کار په ډګر کې له ډېرو سره

جو هڅه مینې یوه کوچنۍ ستونزه درلوده او په پټه يې زغمله. پلار يې وايي: لور يې لوی خپل کاري ژوند پیل کړی و، چې ګواده شوه، خو له هغې سره يې په رسنیو کې د کار کولو او د خپلو نورو خبرو پر سر ستونزې او مخالفتونه پیدا شول.

«د همدغو مخالفتونو له کبله يې ۹ کاله ناامرادي وځغمله. بیا واده شوه، خو له بده مرغه د مینې نوی ژوند اباد نشو.»

د مینې یوازینی ورور شکیب چې اوس د درېیو ماشومانو پلار دی وايي: مینه د کور د اقتصادي ستونزو له کبله خورېده، خو لوړ همت او ارمانونه يې لرل.

«مینه مې مشره خور له، بلکې زما مشر ورور و. ما ته به يې ویل ۷۷ اقتصادي ستونزې به مو حل شي، تل به مو ډاسې په کرایې کورونو کې ژوند نه وي. زه هڅه کوم چې تا له دنده پیدا کړم که دلته څه ونشول، نو بهر ته به دې ولېږم.»

ورور يې زیاتوي: مینه د کورنیو ستونزو له کبله یو څه غلې او ګوښه نشینه شوې وه، خو له کوره بهر بیا هم ډېره فعاله وه. قابلګې يې لوستې وه او اوس د حقوقو پوهنځي ددویم ټال محصله هم وه.

مینه پر خپلو رسنیزو کارونو سربېره د میرمن ادبي بهیر غړې هم وه. ادبي لیکنې يې کولې. شاعره وه، خو د خپلو شعرونو کومه ټولګه يې نه وه چاپ کړې.

ډېرې لیکنې به يې په خپله فېسبوک پاڼه کې کولې.

د مینې درېیمه خور چې پنځه کاله تري کشره ده وايي: خور يې د هېواد امنیتي حالاتو ته ډېر درناوی درلود او ورته يې ډېر شعرونه او مطالب هم لیکلي وو.

شازیه حبابي

که ښه روغتیا غواړئ تل خاندئ

زباړه: محب الله عمري

یوه دقیقه خندا له خلوېښت څله زورې ساه اخیستلو سره برابره ده او همدارنګه که په ورځ کې ۱۵ دقیقې وخاندئ مانا دا چې تاسو سهار وختي د مناسب وخت لپاره منډه او سپورټ کړی.

مهمه دا چې په خوله خندا او موسکا درلودل د زړه خلاصه، روښانه، او خوش اخلاقه اجتماعي شخصیت لپاره ده. خو د خندا دا قوانین «په خپلو کې سره وخاندئ، خو په چا پسې مه خاندئ.» چې چارلي چاپلين وړاندې کړي، په نظر کې نیول ډېر اړین دي، ځکه خندا هغه وخت اغېزمنه تمامېږي چې د چا شخصیت ته زیان ونه رسېږي.

د خندا نورې ګټې؛

۱ـ خندا څېره روښانه او ښکلې کوي

۲ ـ خندا عمر زیاتوي

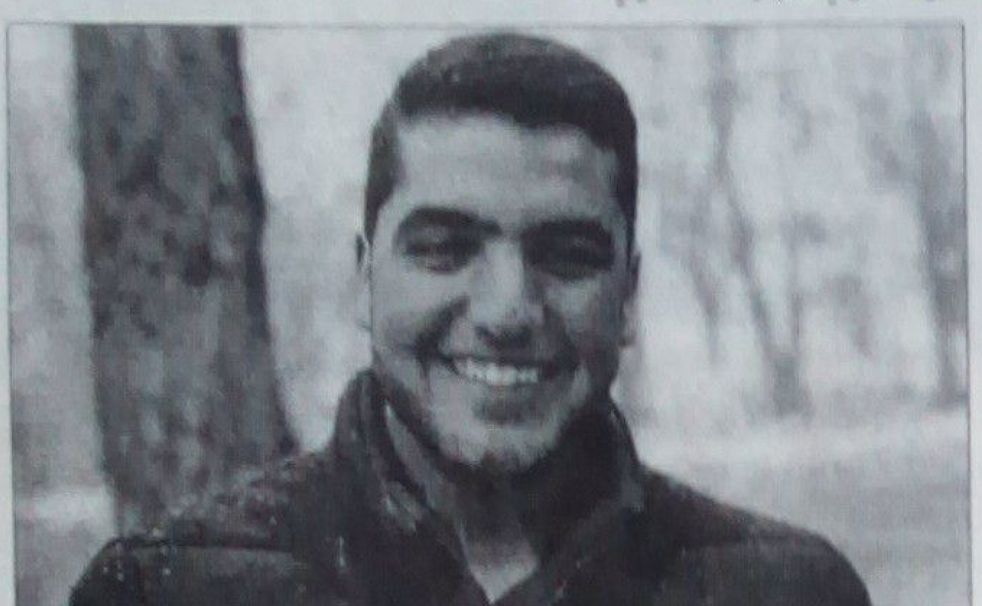

۳ ـ خندا د سړي عمر کم ښيي

۴ ـ خندا زګونه خلاص ساتي او روغتیا ته ګټه لري

۵ ـ خندا د وینې کارین داي اکساید مینځي چې سړي ته یو ښه حس پیدا کېږي

۶ ـ خندا یو ډول بې حرکته ورزش دی

۷ ـ خندا چاغ خلک ډنګروي

۸ ـ خندا د دې لامل کېږي چې خپلو غابونو ته پاملرنه وکړو او په پاک ساتلو کې يې هڅه وکړو

۹ ـ خندا د جسمي دردونو د زغملو وړتیا ډېروي

۱۰ـ خندا ستړیا له منځه وړي

۱۱ ـ خندا د مینې زېږنده ده

۱۲ ـ خندا د انسان لپاره ښه ډاکټر دی

خندا د ژوند مالګه ده...

خندا د خوښیو شودلو او خوشحالیو څخه د خوند اخیستلو په وخت ایرازېږي او یو ډول وړتیا ده چې په موجوداتو کې يې یوازې انسان لري. انسان د خندا او موسکا له وړتیا سره اړي له راځي او انسان پرته له کومې زده کړې کولای شي د ژوند له پیل څخه وخاندي.

د اروپوهنې له نظره خندا هغه کړنه ده چې د حیراتیاو له منځه وړلو او خالي کولو لپاره استعمالېږي لو له همدې کبله له خندېدلو څخه وروسته انسان له د ارامتیا یو ښه حس پیدا کېږي.

علمي څېړلو ښودلې ده چې افسرده ګې د انسان ایمني جوړښت له زیان رسوي خو خندا برعکس وده ورکوي. په ځانګړې توګه خندا د هغو ډېر فکر کوونکو کسانو لپاره چې تل ناخوښ فکرونه کوي، ډېره ګټه لري ځکه د

خندا په وخت کې فکر متوقف کېږي یعني یا به خاندي او یا به فکر کوي، که څېرې په ریښتیني توګه وخاندئ نو فکر کول مو درېږي، که څېرې فکر کول دوام پیدا کړي او وخاندئ نو د زړه له تله مو ندې خندلي

کله مو د هنداري پر وړاندې خندلي او خپلې څېرې ته مو پام کړی دی چې څومره ښکلون پکې راځي... ؟ همدا لامل دی چې خندا د مخ یا څېرې لپاره غوره سپورټ ګڼل کېږي. خندا نه یوازې د څېرې لپاره غوره سپورټ دي بلکې د ټول بدن لپاره یو ښه ورزش دي، هیڅ ورزش نه شي کولای لکه خندا چې د بدن ټول غړي په خوځښت راولي

نمایش فلم های مبتذل درتلویزیون های غیر دولتی اثرات منفی درقبال دارد

عزیزی

تولید ونمایش سریال هاوفلم های هنری درکشور های مختلف جهان جنبه های گوناگون سیاسی،اجتماعی، خانواده گی،پولیسی، جنایی وکمیدی دارد هدف مهم ازنشراین سریال هارساندن پیام های مختلف به بینندگان میباشد که بیننده پیامهای آموزشی وتربیتی راازآن کسب می نماید اکتراکتوران، فلمبرداران ودایرکتران سریالها وفلم های هنری باید سعی وتلاش نمایند که سریالها وفلم های هنری راتولید وبه معرض نمایش بگدارند که اثر گذاری مثبت آن بیشتربوده ودرس های ازآن گرفته شود سریال های که درتلویزیون های غیردولتی افغانستان راه را بازکرده اند زیاد ترآن مبتذل می باشند، که بی نهایت عامل ضیاع وقت وانحراف بسیاری ازاطفال، نوجوانان، جوانان وخانواده ها گردیده ومانع جدی رسیده گی آنان به درس شده وهمه را مصروف خود کرده است پخش برخی ازسریال ها وفلم های مبتذل نه تنها سازگار بافرهنگ مردم مانبود بلکه پخش واشاعه

آن اثرنامطلوب، منفی وگمراه کننده بالای اعضای خانواده ها درقبال داشته است عوض اینکه درس های مثبتی به اطفال،نوجوانان، جوانان دختروپسر ارائه بدارند شگون های خاص راکه کوچکترین اساس وبنیاد علمی واخلاقی ندارند درذهن مردم جابجامی سازند، این تفکرات خرافاتی درحال ذهنیت جوانان ونوجوانان ماجاداده می شود که بارسوم وعنعنات پسندیده جامعه افغانی ما مطابقت ندارد توجه دختران وپسران جوان را ازمسایل اساس زنده گی خویش منحرف وبه کج راه کشانیده ، شیوه های عشق بازی، ومحبت های مبتذل انحرافی رابه آنان می آموزاند نشروپخش اینگونه سریال های مبتذل ازطریق بعضی رسانه های تصویری خصوصی برای خانواده های کشور مابی نهایت خطرسازوفاجعه آفرین می باشد

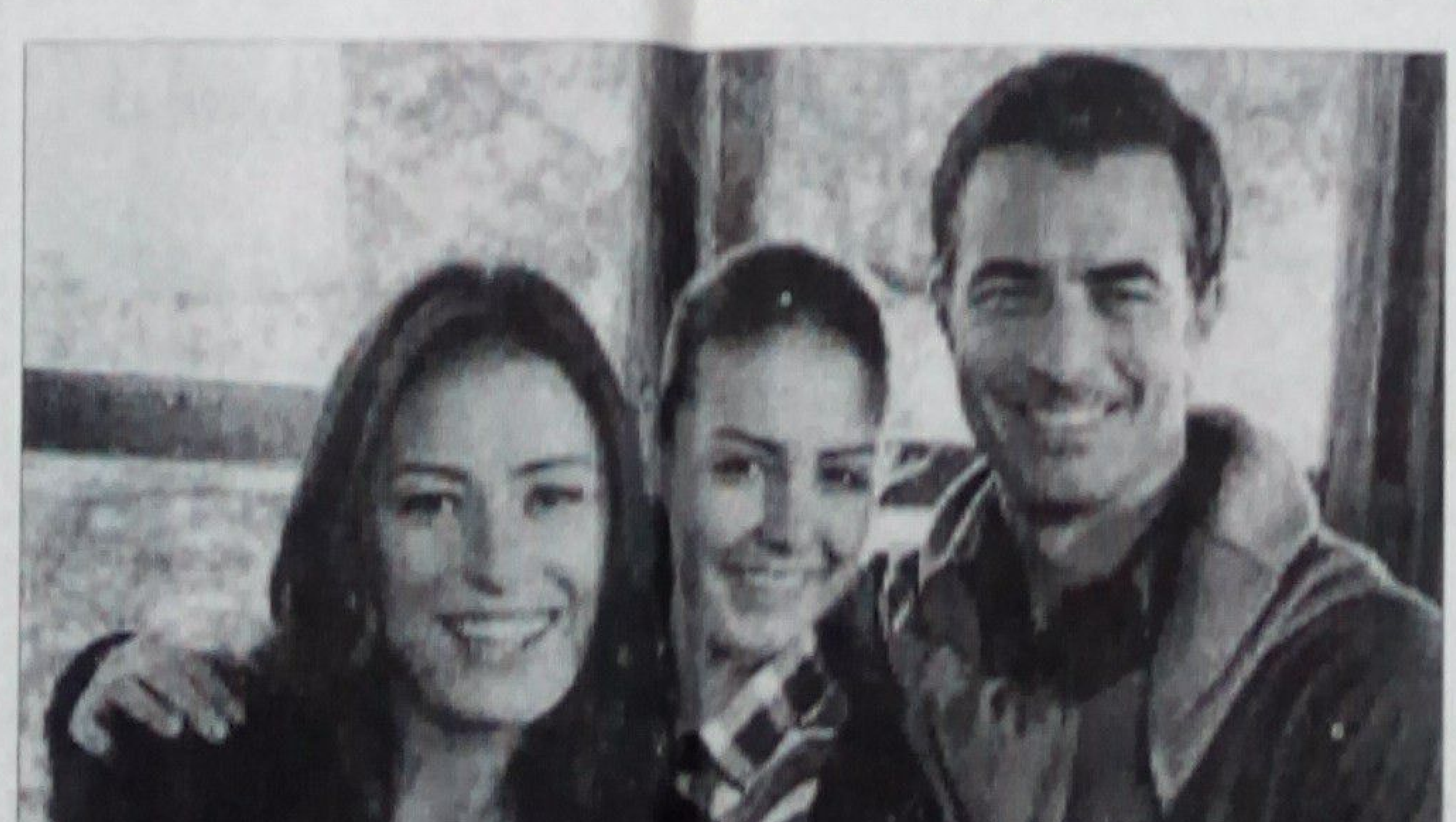

دراین گونه سریال های مبتذل فقط آرایش،خرید،عروسی های دوباره گی، خفگی، دوستی دختران وپسران نشرمیگردد رسالت واصابت دیگری به جوانان وخانواده ها قایل نشده است وآنان رادرخیال ها پرورش میدهد نحوه زنده گی دراین سریال ها اکثراً براتفاقات وتصادفات استوار است رفاقت ها، دوستی ها دیده

وبازدیدها،آشنایی ها وغم هاتماماً تصادفی می باشند وهیچکدام آن قانون وقانونمندی ندارند، خیال بافی دراین سریال هااساس کارآنان رامی سازد وبه این صورت به پرورش، باور های غیرعلمی وتصادفی میان جوانان دخترا وپسرا می پردازند همچنان لباس پوشی، ازدواج ها وروابط ومناسبات میان دختروپسروزیور

آرایی ها وغم که بسیار ازجوانان، پسرودخترا

به خود جذب ساخته ازآنان تقلید میکنند واثرات منفی ببارمی آورند مالکان تلویزیون ها غیردولتی بدون اینکه به این مسایل توجهی داشته باشند این سریالها را خریداری وآنهارا توسط عده یی بچه ودختردوبله کرده به نمایش گذاشته ودرپهلوی آن اعلانات تجارتی شانرانیز به نشر رسانیده اند وپول کمایی میکنند بدون تردید که کشورما ازبیرون مورد یورش های فرهنگی گوناگون قرارگرفته وهرچیزبه شکل جعلی وتقلبی آن وارد افغانستان می شود. باارسال

چنین سریال هاکه درآن فقط نیرنگ،بازی دادن، جعل کاری، تحقیر وتوهین زنان به نمایش گذاشته می شود وجوانان ماترا منحرف می سازد نشروپخش اینگونه سریال ها مبتذل که وقت بسیاری ازتلویزیون های خصوصی راگرفته است هرگز نقش مثبت بربالنده گی حیات اجتماعی جوانان ما نخواهد داشت نوجوانان وجوانان کشورما رابه گمراهی رهنمود خواهد کرد برنوجوانان وجوانان ماست تاعکس العمل شانرا دربرابر نشرچنین سریال های مبتذل دررسانه های همگانی مطرح سازند این هم جنگی است میان هنرپیام رسان وهنر بی پیام،هنر بالنده وهنر مبتذل که فقط باانتقاد ونقد آنان درشرایط کنونی می توان خطرات ناشی ازآن را به گوش مردم برسانیم بسیاری ازسریال ها هم ازلحاظ هنری وهم ازلحاظ محتوا معیاری بودن منحرف کننده وبی وزن نیستند وبانمایش آنها میتواند نسل جدیدرا از خطر معتاد شدن به هنرهای مبتذل نجات داد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

مخ چارونکی: ولي الله ماياړ

افغانستان ایرلېنډ ته ماتې ورکړه، سیریز مساوي شو

د یه شنبې په لوبه کې افغانستان ایرلېنډ ته په ۵۰ اوورونو کې د ۳۰۴ منډو هدف وټاکه. دا د ایرلېنډ د بلفاسټ په دغه میدان کې تر ټولو لوړ هدف و، چې افغانستان وټاکه. خو ایرلېنډ د ټولو وکړې او وسوځېده، خو د محمد شهزاد ۱۰۱ او د رحمت شاه ۶۲ منډو ایرلېنډ ته د لوړ هدف په ټاکلو کې مهم رول ولوباوه. د دوی دواړو ترمنځ د څه باندې ۱۰۰ منډو ملګرتیا هم وشوه. په ې لوبړی خل و، چې په یوې لوبې کې پنځه وېکټې اخلې. افتاب علم، رحمت شاه او دولت خدران یو یو کس وسوځول. د افغانستان په دغه بری سره د ایرلېنډ او افغانستان ترمنځ د دوو

لوبغاړو په سوځېدو سره ۲۷۹ منډې وکړې. محمد نبي عیسی خېل په ملا کې د درد له کبله په لوبه کې نه و او نجیب یې پر ځای راوستل شوی و. د حضرت الله ځاځي پر ځای بیا نور علي خدران ولوبېده چې یوازې پنځه منډې یې وروستیو اوورونو کې نجیب خدراڼ ۶۰ چټکې منډې وکړې او د لوبې اړخ یې بدل کړ. حشمت شهید ۴۷، اصغر افغان ۱۵ او ګلبدین نایب دری منډې وکړې. په افغان توپ اچوونکو کې ګلبدین نایب پنځه وېکټې واخستې. دا لوبو لړۍ ۱-۱ مساوي شوه. افغانستان لومړنۍ لوبه د تېرې یکشنبې په ورځ وبایلله. افغانستان تر نړیوال جام مخکې د جمعې په ورځ، مې ۲۴ له پاکستان او د دوشنبې په ورځ، مې ۲۷ له انګلنډ سره تمریناتي لوبې لري.

په اسیایي لوبو کې د ګډون لپاره د ۲۰ کلنو فوټسال لوبډلې تمرینات پیل کړي

د اسیا فوټسال اتلولۍ سیالیو د پیل په درشل کې، د هېواد د ۲۰ کلنو فوټسال ملي لوبډلې په دغو سیالیو کې د ګډون لپاره په کابل کې خپل تمرینات پیل کړل. ټاکل شوې چې د هېواد ملي لوبغاړي له میاشتې په کم وخت کې د آسیا فوټسال اتلولۍ سیالیو کې د حضور لپاره ایران ته سفر وکړي. د هېواد د فوټسال ملي لوبډلې روزونکي زارق ممرک وایي، چې دغه تمرینات د یوې میاشتې لپاره دي او په دغې موده کې به د هېواد لوبغاړي د آسیا اتلولۍ سیالیو لپاره تیاري چمتووالی ولري. د آسیا اتلولۍ سیالۍ به مانت وروسته د څو اسیایي هېوادونو له حضور سره په ایران کې ترسره شي. افغانستان د دغو لوبو په الف ډله کې د ایران او هانګ کانګ له لوبډلو سره همډلې دي.

د فوټبال په راتلونکي نړیوال جام کې خبریالان ولې ګډون کوي؟

د افغانستان د ورزشي خبریالانو فدراسیون عمومي رییس سایر خلاند د مې پر ۱۶ مه قطر ته په رسمي سفر تللی و، نوموړي هلته له قطري خبریالانو سره د فوټبال په راتلونکي نړیوال جام کې د افغان خبریالانو د ګډون پر موخه یو تړون لاسلیک کړی دی. سایر خلاند په قطر کې د ورزشي خبریالانو سره یو ګډ تفاهم لیک لاسلیک کړی دی په دې لیک کې د دواړو ټورو ترمنځ په دې پرېکړه شوې، چې په راتلونکي ۲۰۲۲ میلادي کال فوټبال نړیوال جام کې به افغان خبریالان هم ګډون کوي د سایر خلاند پر خبره د دې هوکړه لیک له مخې به په قطر کې د فوټبال راتلونکي نړیوال جام کې یو شمېر افغان خبریالانو ته د سیالیو له څېره د راپور جوړولو زمینه هم برابره شي. د نوموړي پر وینا د افغانستان د ورزشي خبریالانو فدراسیون او د قطر د ورزشي خبریالانو فدراسیون د ګډو همکاریو او افغان خبریالانو ظرفیت لوړولو په برخه کې دغه تړون لاسلیک شوی دی په قطر هېواد کې د ۲۰۲۲ م کال فوټبال نړیوال جام لپاره جوړ شوی د ال وکرته لوبغالي د مې پر ۱۷ مه نېټه جوړ شانداره مراسمو سره پرانیستل شو. د همدغې مراسمو په ترڅ کې د افغان ورزشي خبریالانو فدراسیون دا تړون هم د افغان خبریالانو د ظرفیت لوړولو پر موخه لاسلیک کړی دی. په افغانستان کې د ورزشي خبریالانو فدراسیون له کلونو راهیسې په رسمي ډول په فعالیت بوخت دي. د دې فدراسیون غړیتوب له ټول هېواد څخه په لسګونه او په سلګونه ورزشي خبریالان لري. د ورزشي خبریالانو فدراسیون غړیتوب اکثره خبریالان فعاله دي. دوی په مختلفو سیمه ییزو، او نړیوالو چاپي، انلاین، تصویري او غږیزو رسنیو کې دندې ترسره کوي، چې د کار د اسانتیا او مختلفو هېوادونو ته ورته مهم سفرونه یاد فدراسیون برابروي. د ورزشي خبریالانو فدراسیون هر کال د هېواد په کچه تر ټولو غوره جشن او کانګرس هم ترسره کوي؛ دا چاره پر افغانستان کې ډېره فعاله بلل شوې ده. دوی له ټول هېواد څخه خبریالان راټول کړي او هر کال مختلفو مخکښو خبریالانو ته د تشویق پر موخه جایزې هم ورکوي.

خان وزیر عابد

«افغان لوبډله له نړیوال جام وروسته نوی روزونکی ګوماري»

لوبغاړي دي، چې له ۲۰۱۷ م کال راهیسې د افغانستان د ملي لوبډلې روزنه کوي. یو شمېر نړیوالو رسنیو یاد د ساتفلي سایمنز نه خولې نګلې، چې دی په خپله نه غواړي چې له افغان کرېکټ بورډ سره خپل قرارداد وغځوي او په دې اړه یې د افغانستان کرېکټ بورډ چارواکو ته حال ورکړی دی. نېره میاشت په ناڅاپي پرېکړه کې افغان کرېکټ بورډ لوبډلمشر اصغر ستانکزي لرې کړ او پر ځای یې د یو ورځنیو سیالیو لپاره ګلبدین نایب د لوبډلمشر په توګه وټاکه. دې بورډ همدا راز رحمت شاه د ټیسټ او راشد خان د شل اوره لوبو لپاره مشران وټاکل. د دوه مخکښو افغان کرېکټ لوبغاړو راشد خان او محمد نبي په ګډون ګڼ شمېر لوبغاړو د بورډ په دې پرېکړې نیوکې وکړې. اوسني روزونکي سایمنز وایي د دې ادلون بدلون په اړه افغان کرېکټ بورډ له ده سره سلا نه ده کړې. «زه هیڅ خبر نه وم، ماته یې هیڅ دلیل نه دی ویل شوی. دا د افغان کرېکټ بورډ او د غوراوي کمېټې پرېکړه وه.» ده ویلي، نړیوال جام ته د افغان لوبډلې رسولو کې خپل او د افغان کرېکټ بورډ هدف ته رسېدلی او اوس وخت راغلی چې خپله دنده پرېږدي. ای اېس پي ان کرېک انفو ESPNcricinfo ته ساتفلي سیمانس ویلي: «وروسته له دې چې افغان کرېکټ بورډ سره مې تړون پای ته ورسېږي، یو بل کار ته مخه کوم زما تړون د جولای په ۱۵ وروستي

کېږي. دا اعلام په داسې حال کې کېږي چې د کرېکټ نړیوال جام څو ورځې وروسته پیلېږي.

د افغانستان د کرېکټ بورډ چارواکو بي بي سي ته ویلي، د ملي لوبډلې د اوسني روزونکي فیل سایمنز قرارداد په راتلونکې جولای میاشت کې ختمېږي او کرېکټ بورډ پلان لري چې د نړیوال جام تر لوبو وروسته د کرېکټ ملي لوبډلې لپاره په شرایطو برابر یو نوی روزونکی وګوماري. د افغانستان د کرېکټ بورډ مشر عزیزالله فضلي وایي د ساتفلي سایمنز قرارداد د جولای میاشتې پر پنځلسمه نېټه پای ته رسېږي او تر هغه وروسته به کرېکټ بورډ نوی روزونکی ګوماري. ساتفلي فضلي وایي کرېکټ بورډ غواړي داسې یو کس د ملي لوبډلې د روزونکی په توګه وګوماري، چې د دوی پر شرایطو برابر وي او تر ټولو مهم شرط دا دی چې نوی روزونکی په افغانستان کې کار کولو ته چمتو وي. فیل سایمنز د ویسټ انډیز پخوانی اړونډ کرېکټ

د نړیوال جام تمریناتي سیالۍ د تلوېزیون له لارې په ژوندۍ بڼه خپرېږي

د ۲۰۱۹ م کال د کرېکټ نړیوال جام چې د روانې مې میاشتې په ۳۰ مه پیلېدونکی دی، ټولې تمریناتي سیالۍ د کرېکټ نړیوالې شورا له خوا په تلوېزیون په ژوندۍ بڼه خپرېږي شي. د کرېکټ نړیوالې شورا له خوا رسماً اعلام شوي، چې د راتلونکي نړیوال او همدا ډول په هوایي یا ډرون کامرې هم وکارول شي. ددې سربېره به د غوره ریپلې یا خوایي ویډیو ښودنو لپاره د ۳۶۰ درجې ویډیو څخه کار هم واخیستل شي. د نړیوال جام له پیل وړاندې به هره لوبډله د دوو نورو لوبډلو پر وړاندې دوه سیالۍ ترسره

کوي چې په ۲۴ مې به پیل کېږي او تر ۲۸م مې به دوام کوي. افغانستان لوبډله به خپله لومړۍ تمریناتي سیالۍ د پاکستان پر وړاندې د راتلونکې جمعې په ورځ د مې ۲۴م او دویمه لوبه به د دوشنبې په ورځ د مې ۲۷م د انګلستان پر وړاندې ترسره کړي، دغه دواړه سیالۍ به د ورځې په ۲ بجې پیل کېږي. جام لس تمریناتي سیالۍ کومې چې په ۲۴م مې پیل کېږي د لومړي ځل لپاره په ژوندۍ بڼه وښودل شي. د لوبو په ژوندۍ بڼه ښودلو د لا جالبتیا لپاره د کرېکټ نړیواله شورا د هرې لوبې لپاره ۲۲ سترې کامرې استعمالوي، چې په کې اضافي موش هاک آی کامرې، د وېکټو مخې شانه

د ۲۰۱۹م کال ښځینه د فوټبال نړیوال جام په فرانسه کې پیلېږي

د ښځینه فوټبال نړیوال جام دا ځل په فرانسه کې د ۲۴ لوبډلو ترمنځ ترسره کېږي، چې د جون میاشتې پر ۷مه نېټه پیلېږي او د جولای میاشتې پر ۷مه نېټه پای ته رسېږي ټولې لوبډلې په ۶ ګروپونو وېشل شوې او د ګروپونو مخکښې لوبډلې به د جام اخیري پړاوونو ته لاره پیدا کوي ددې جام لومړۍ لوبه د چین او جرمني د ښځینه لوبډلو ترمنځ ده. د یادو دوو لوبډلو په شمول فرانسه، کوریا، ناروې، نایجیریا، هسپانیا، سوت افریقا، استرالیا، ایټالیا، برازیل، جمیکا، انګلیند، سکاټلیند، ارجنټاین، جاپان، کاناډا، کیمرون، نیوزلینډ، نیدرلینډ، امریکا، تایلینډ، چیلي او سوېډن ښځینه فوټبال لوبډلې یو ځل پر وړاندې لوبېږي. د فوټبال ښځینه نړیوال جام په هرو څلورو کلونو کېږي، چې سږکال دا اتم ځل لپاره په فرانسه کې ترسره کېږي. ددې جام تېره اتله لوبډله امریکې ښځینه لوبډله وه. د فوټبال نړیوال

جام په ۱۹۹۱م کال کې پیل شو، چې تر دې مهال درې اتلولۍ امریکې لوبډله لري، دوه ځلې جرمنۍ دا جام خپل کړی او یو یو ځلې جاپان او ناروې هېوادونو ګټلې دی. سږنی نړیوال جام د فرانسې په ۹ لوبو ښارونو کې ترسره کېږي. چې پرانیستونکې لوبه به د یاد هېواد په مرکز فارس کې وي او شې په یاد نړیوال جام کې تر ټولو ډېر ۹ اروپایي هېوادونه لوبېږي او په دوهمه درجه کې پنځه آسیایي هېوادونه دي، چې د دې جام برخه به وي.

فضل الله فضلي

د فوټبال د ښځینه لوبډلې د غړو د جنسي ځورونې د تحقیق نتیجه به ژر په ډاګه شي

د افغانستان لوبه څارنوالي وایي، د نجونو د فوټبال په ملي لوبډله کې د نجونو د جنسي او فزیکي ځورونې د ادعاوو څېړنه تر یو حده تکمیل شوې او ژر تر ژره به یې پایلې له خلکو سره شریکې شي. د دغې ادارې ویاند جمشید رسولي خبریالانو ته وویل، چې د فوټبال په ملي لوبډله کې د نجونو د جنسي او فزیکي ځورونې د ادعا څېړلو لپاره، چې کوم پلاوی اروپا ته تللی و، له ښو لاسته راوړنو سره را ستون شوی دی. ساتفلي رسولي زیاته کړه «څو موده، چې په اروپایي هېوادونو کې تازه دغه پلاوي موندلې او ادعا وجود لري. اجابوي، چې د قضیو له متهمینو او هغو کسانو سره چې په دغه قضیه کې دخیل دي یو ځل بیا شریک شي او په دغه برخه کې خپل اعتراضونه ولري، په دغه برخه کې به ډېر ژر لوبه څارنوالي خپل وروستي تصامیم ونیسي.» د لوبې څارنوالي ویاند ټینګار وکړ، چې څېړلې تر یو حده تکمیلې دي او پایلې به یې ډېر ژر په یو کنفرانس کې اعلام شي. شاوخوا پنځه میاشتې وړاندې د افغانستان د نجونو فوټبال ملي لوبډلې یو شمېر نجونو له ګارډین ورځپاڼې سره په مرکه کې د افغانستان د فوټبال فدراسیون پر مشر کرام الدین کریم د جنسي او فزیکي ځورونې ادعا کړې وه چې پراخ غبرګونونه یې راوپارول. د دغې قضیې د هر اړخیزو څېړنو لپاره افغان حکومت میاشتې وړاندې یو پلاوی اروپا ته ولېږه او څېړنې یې پیل کړې. د یاد خبر تر خپرېدو وروسته ولسمشر غني لوی څارنوالۍ ته سپارښتنه وکړه چې په دې اړه هر اړخیزې څېړنې وکړي. د افغانستان لوی څارنوالۍ څو میاشتې مخکې تر لومړنیو څېړنو وروسته د افغانستان د فوټبال فدراسیون د پخواني مشر کرام الدین کریم په ګډون د دغه فدراسیون څلور نور غړي ممنوع الخروج اعلام کړل.

د کرېکټ نړیوال جام اتله لوبډله څومره پیسې ترلاسه کوي؟

د کرېکټ نړیوالې شورا د خبرپاڼې له مخې، د سږ کال نړیوال جام ګټونکې لوبډله به څلور میلیونه ډالر او د دوهم مقام لرونکې لوبډله به دوه میلیونه ډالر ترلاسه کوي. د کرېکټ نړیوالې شورا پر وینا د نیمه پایلوبې بایلونکې لوبډلې ته به ۸۰۰ زره او د ګروپ سیالیو په پړاو کې د هرې لوبې ګټونکې ته به ۴۰ زره ډالره ورکول کېږي. د سږ کال کرېکټ نړیوال جام سیالۍ د روانې مې میاشتې په ۳۰ مه برېټانیا کې پیلېږي چې د جولای میاشتې تر ۱۴ مې نېټې به دوام وکړي په دغو سیالیو کې د افغانستان په ګډون ۱۰ لوبډلې برخه لري چې هره لوبډله به له یو بل سره لږ تر لږه یوه یوه سیالي کوي. استرالیا تر ټولو ډېر پنځه ځله د کرېکټ نړیوال جام ګټلی دی تر هغې وروسته ویسټ انډیز او هند دوه دوه ځله دغه اتلولۍ په خپل نامه کړې دي. افغانستان د دوهم ځل لپاره د یو ورځنیو لوبو نړیوال جام کې سیالي کوي. تېر نړیوال جام چې ۲۰۱۵ م کال کې وشو افغانستان یوازې سکاټلنډ ته ماته ورکړې وه، خو د پخوا پرتله دا ځل به افغان لوبډله کې د نړۍ په کچه د مشهورو لوبغاړو د شتون له امله له افغان لوبډلې هیلې زیاتې شوې دي. د افغانستان په ګډون ټولو هېوادونو نړیوال جام ته خپلې لوبډلې اعلان کړې، چې

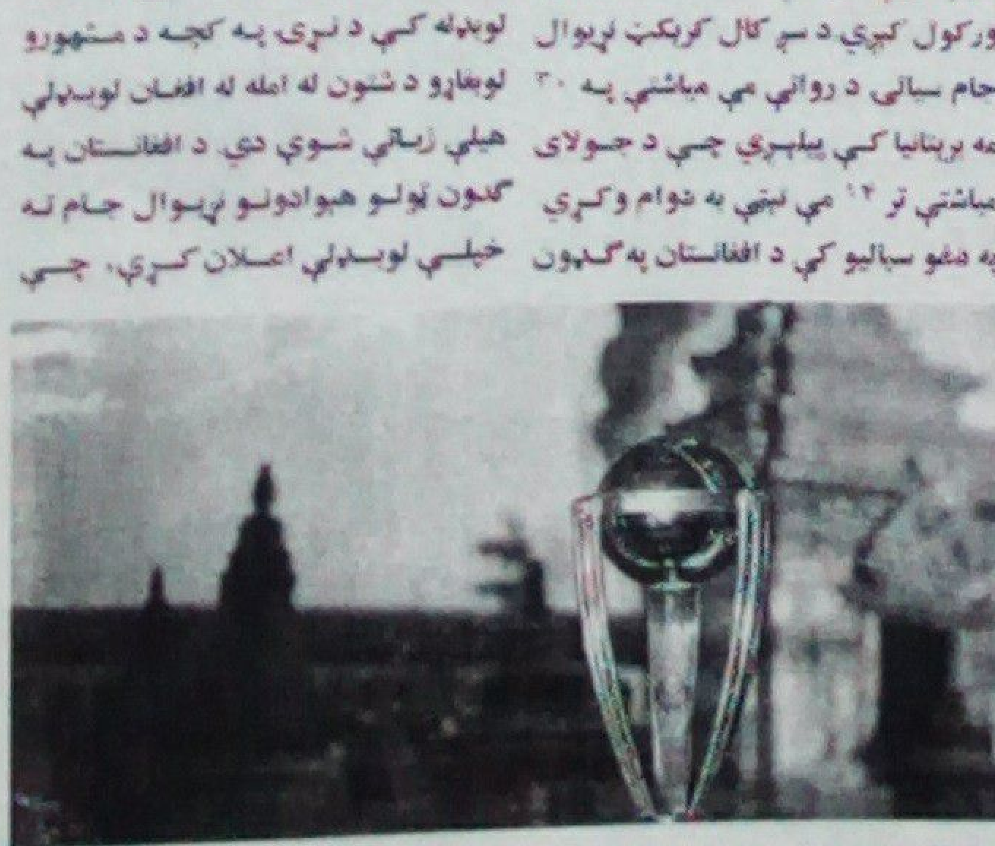

افغانستان به خپله لومړۍ لوبه د جون میاشتې په لومړۍ نېټه له استرالیا سره ده.

ګوربت ننګیال

تروریزم پر پړده، د کابل اوسېدونکي له جرمونو سر ټکوي

نږه میاشت په کابل کې دوو موټر سایکل سپرو پوښکي خوان په چړې وواهه په وروستیو وختونو کې د کابل اوسېدونکي له اختطافونو، وژنو او بې قانونۍ سر ټکوي. د تېرې میاشتې دغه پېښه د کابل ډیپلوماټیکې سیمې ته نږدې رامنځ ته شوه او په سیمه کې وسله والو ساتونکو یاد قرباني مرسته و نه کړه، ځکه په وسلو سمبال دغه ساتونکي خپلو کارفرمایانو ته مسوول دي. برید کوونکي په چړې د وهل شوي ټنکي خوان دګرځنده ټیلفون او کمرې تر اخیستلو وروسته، له سیمې وتښتېدل. هغه ژوندی پاتې شو، خو امنیتي کسان یو ساعت وروسته سیمې ته ورسېدل او هغه یې روغتون ته انتقال کړ. چارواکي او د کابل اوسېدونکي وايي چې په وروستیو وختونو کې په ښار کې جرمونه ډېر شوي په حال کې دي په ښار کې پولیس همدا اوس هم له دې کبله تر کاري فشار لاندې دي چې غواړي د طالبانو، داعش او نورو یاغي او ترهګرو ډلو د بریدونو مخه ونیسي. د سوداګرۍ خونې وياند خان آغا نوید، وايي چې په کابل کې د جرمونو کچه دومره لوړه شوې چې سوداګر او پانګوال له دې وېرې چې له بوې پېښې سره مخامخ نه شي. هېواد پرېږدي هغه د فرانسې خبري آژانس ته وویل «د جرمونو ډېرښت، د سوداګرو وژنې او برمته نیونې، ډېر سوداګر دې ته اړ کړي چې هېواد پرېږدي.» هغه زیاته کړه «ځینې یې خپلې کورنۍ او پیسې له ځان سره ترکیې یا ازبکستان ته وړې. په ښار کې د جرمونو ډېرښت پر کاروبار بندې ناوړه اغېز کړی دی.» داسې ښکاري چې افغان امنیتي چارواکي هم اوس دې موضوع ته متوجه شوي دي. د کورنیو چارو وزیر، د یکشنبې په ورځ د کابل د جنایي جرمونو د څانګې مشر محمد سلیم الماس، له دندې ګوښه کړ. د دې خبرې روښانول چې د جرمونو کچه خومره لوړه شوې ده، ستونزمن کار دی. د کورنیو چارو وزارت په روانه میاشت کې وویل چې په تېرو پنځو کلونو کې د جرمونو لس زره پېښې ثبت کړي دي. دغه وزارت په دې اړه نور معلومات نه دي ورکړي. د کابل د ولایتي شورا غړي عبدالخالق خاخې وطندوست، وايي چې پرون په تېرو دوو میاشتو کې په کابل او شاوخوا سیمو کې ۷۰ کسان وژل شوي دي. د هغه په خبره، په لسونو نور کسان برمته شوي هم دي. وطندوست وویل «جرمونه په کابل کې د ترهګرۍ په پرتله په لویې ستونزې بدل شوي دي.» هغه وویل چې که د ترهګرۍ کنټرول سخت وي، نو افغان ځواکونه باید دا ورښا وليږي چې د جرمونو مخه ونیسي. په کابل کې د وژنو او برمته کولو تر څنګ، د موټرو غلاوې، د مخدره توکو سوداګرۍ او د مجرمینو باندونه نوري ستونزې دي چې د ښار اوسېدونکي ګواښي. د کابل ښار یو دوکاندار شمس الدین، وايي چې کله د کابل ښار ته د سودا اخیستلو لپاره ځي نو پیسې نه خپل روی سره وړي. د کابل اوسېدونکي اوس ډېر وخت کار نه د خپلو تلو لاره بدلوي. پر دې سربېره ډېر کسان له ځان سره ولسي ټوکوي او په کورونو کې هم وسلې ساتي. ډېر ټکسي چلوونکي هم له تیاري سره سم خپل کاروبار بندوي او د موټرو له غلو وېره لري. د کابل یوه ټکسي چلوونکي محمد عمر، د فرانسې خبري آژانس ته وویل «زه د خپل ځان په کبله کې ډاډه یم، خو زه د موټر له لاسه ورکولو وېره لرم ځکه دا د بل چا موټر دی.» دا په داسې حال کې ده چې د کورنیو چارو وزیر مسعود اندرابي وایي چې وزارت یې د مجرمینو د نیولو لپاره پلان جوړ کړی «پولیس به بل ډول چلن وکړي او د مجرمینو پر وړاندې به له ډېر ځواک څخه کار واخلي. موږ پوهېږو چې مجرمین چېرې پټ دي. موږ به تعقیب کې یوو او موږ به یې د قانون منګولو ته وسپارو.»

په اسلام اباد کې د لس کلنې پښتنې ماشومې...

له سخت انتقاد سره مخامخ کړي دي. د اسلام اباد اړونده سیمې چک شهزاد ته څېرمه پولیسو یو جسد موندلی. ظاهراً داسې ښکاري چې له دغې نجلۍ سره جنسي تېری شوی او بیا وژل شوې ده. د خپلې رسنیو پر وینا دغه کورنۍ د مومندو ایجنسۍ سره تړاو لري. وړمه شپه د پښتون ژغورنې غورځنګ غړي او په ولسي جرګه کې د وزیرستان د حلقو استازي محسن داوړ د دغې نجلۍ پلار ته د خواخوږۍ په موخه ورغلی و. هغه وېلي، دي «دا د پاکستان پلازمېنه ده، دلته د دولت د حاکمیت دا حال دی چې یوه ماشومه په ۱۵ تاریخ لادرکه کېږي، والدین یې در په دره ګرځي او پولیس یې اف ای آر د تحقیقاتو لومړی رپوټ، نه لیکوي. که په اسلام آباد کې د انصاف دا حالت دی، نو په نور هېواد کې به څه حال وي. دولت په بشپړه توګه ناکام شوی دی.»

ذوالقرنین حیدر وایي چې پولیس لا تر اوسه په دې نه دي توانېدلي چې په دغه جرم کې ښکېل کسان ونیسي. د حیدر په خبره هغه له تېرو څو کلونو راهیسې په اسلام اباد او راولپنډۍ کې د جنایي پېښو په هکله رپوټونه ورکوي او تجربه یې دا ښيي چې پر قانون د عمل سخت کمی دی. د هغه په خبره د پولیسو په اداره کې د عاجلو اصلاحاتو اړتیا ده. د ټولنیزو او بشري حقونو فعاله ضاهره عبدالله، وایي «رسنی باید پوښتنه وکړي چې حکومت چېرې دی، پارلمان چېرې دی، عدلیه چېرې ده، پولیس چېرې دي؟ په پاکستان کې وضعیت تر بده بدتره کېږي. دلته هره ورځ داسې پېښې کېږي، نو هلته د بشري حقونو خو کار کوونکي چې لا تر اوسه ټینګې نه دي اړ ایستل شوي او لا نه دي وژل شوي دغه واقعات په ګوته کوي، خو دغه فعالان د حکومت مسوولیت خو نه شي اخیستی.» د ښځو د حقونو فعالې اسامه خلجي، د خپل ټویټر په پیغام کې لیکلي دي «پنځه ورځې وړاندې یوه ماشومه لادرکه کېږي، خو پولیس یې رپوټ نه لیکوي او روغتون هم د عدلي طب څېړنو ته چمتو نه وو.» ماروي سرمد په دې اړه د خپل ټویټر په پیغام کې لیکلي «ترڅه وخته چې رسنۍ غم پوره نه کړي، هیڅ به هم ونه شي. د زینب په قضیه کې د میډیا فشار د مجرم په نیولو کې مرسته وکړه. په دې قضیه کې ولې داسې نه شي کېدای.» د اسلام آباد د دغې پېښې ترڅنګ په راولپنډۍ ښار کې هم د جنسي تشدد یوه پېښه رپوټ شوې ده. په دغه پېښه کې څلورو پولیسو له یوې ځوانې نجلۍ سره جنسي تېری کړی. د دغه نجلۍ د شکایت پر اساس پولیسو څلور شکمن مجرمین نیولي دي. د پاکستان د بشري حقونو د کمېسیون د رپوټ له مخې، په ۲۰۱۸م کال کې د پاکستان په پنجاب ایالت کې د جنسي تېري ۳۲۰۰ او په همدغه کال کې د ډله ییز جنسي تېري ۲۵۶ پېښې ثبت شوې دي. د تامسن رویټرز فاونډیشن د رپوټ له مخې

د ملي يووالي حكومت تر نوم ليكنې...

کور ورته نه تخلیه کوي او د محاکمو حکم نه تطبیق کېږي. بلکه خیمه یا میوېښو او معلولینو له دوه میاشتو راهیسې د خپلو حقوقو په خاطر وهلې ده. یوه اورنۍ کېږي. یو بل مدني فعال او ملي مبارز چې ټول وخت یې د ولسمشر په دفاع او د حکومت او امنیتي ځواکونو په دفاع کې قرباني ورکړې دي، مطیع الله مطیع دی او شعار یې همدا دی چې ولسمشره تا چې د اصلاحاتو او ښې حکومتولۍ خبره کړې وه. ولې زموږ اواز تر تا نه رسېږي؟

دا هغه څه وو چې ما یې یو اخې بېلګې وړاندې کړې. ولس خو هم دا قضاوت کوي چې زور واکي وټپول شول او بېرته ایله شول مظلوم ولس اوس هم له بې عدالتیو څخه خورېږي. موږ که یو څه په حقیقتونو بحث ونه کړو، پایلې ته نه رسېږو اوس هم په ډېر بد حالت کې یو. بې روزګاري اوج ته رسېدلې ده. جګړه را باندې حاکمه ده په دې وروستیو کې چې د سولې کومې خبرې پیل شوې دي. یو څه هیلې را پیدا شوې دي، خو د سولې لپاره هم د حکومت اراده ګونګه ده که حکومت دا وایي چې زموږ سوله یې الافغاني نه ده او د سولې په نامه معامله کېږي. دا موضوع دې واضح له ولس سره شریکه کړي. د افغانستان ولس هم دا فیصله کړې ده چې نوره ناروا جګړه پر ځان نه شي منلی. د حکومت نه لوړې د سولې په وړاندې د هر ډول خنډونو جوړول د ولسمشر مسوولیت دی. زه پر اوسنیو ټاکنیزو ټیمونو لږ بحث کوم دا ټیمونه ولس ته دا تضمین نه شي ورکولای چې د فساد ریښې به باسو او د ښې حکومتولۍ لپاره به زمینه برابره کړو. ځکه چې ټول جوړښتونه په زاکړې ورکړې را منځ ته شوي دي. بس د قدرت وېش دی. هر څوک ناامې دي چې ډېرې څوکۍ واخلي. وطن، ملي ګټې او ارزښتونه والله که په یوه ټیم کې لا لیدل کېږي. زه دا نه وایم چې قومي او تنظیمي وېش دې نه کېږي. خو دا وېش دې د وړتیا او وطن دوستۍ په اساس اوسي. هر څوک غواړي چې واک ته د رسېدو لپاره هره معامله وکړي. اجرایه ریاست هم جوړوي صدارت هم جوړوي او د معاونیو شمېر هم زیاتوي. بس غواړي چې څنګه به دې مظلوم ملت معامله وکړي. زه ټولو کاندیدانو ته احترام لرم! خو د یوه افغان په توګه ځان ته دا حق هم ورکوم چې سالم نقد هم وکړم. ولس ته مې مشوره دا ده چې د هېواد پرڅلیک مو په ډېر بد حالت کې دی. یواځې نې ټاکنې او نه ټاکنه مو خپلو هیلو ته رسولی شي. په موجوده ټیمونو تر اوسه پورې هم ولس د زړه له کومې باور نه لري. هغه د بد او بدتر خبره ده. زموږ لپاره تر ټولو لویه ننګونه پراخ اداري فساد او د قانون نه حاکمیت دی. قانون یواځې پر غریب تطبیق کېږي. زه د هېواد پر مشرانو وږ کوم په دې اساس وخت کې له قدرت ظلمی نه تېر شي. او وطن وژغوري. وطن ژغورنه په ملي احساس او تقوا کېږي. تاسو به تر څو پورې یواځې د ستېج په شعارونو دا ولس غولوئ؟ هر څوک پوهېږي چې څوک جیب ډکوي او څوک وطن جوړونه کوي. د ولسمشرۍ ټاکنو نوماندانو ته هم دا وایم چې له ملت سره داسې وعدې وکړئ چې په وس مو پوره وي او اوسني ولسمشر ته هم همدا وایم

د ولسمشر د کار د دوام پر وړاندې د سیاسي...

نظر هم پرې اخیستل شوی چې د اساسي قانون د تفسیر لوړه مرجع ده. د باعلي عارف په وینا د افغانستان سترې محکمې هم د ولسمشر د کار دوام تأیید کړی دی. دی وایي: «افراد، اشخاص او سیاسي ګروپونه نه شي کولای چې قانون په خپله خوښه تفسیر کړي. هغه وړاندېز چې د حکومت سیاسي مخالفان یې لري، کاملاً له اساسي قانون سره په ټکر کې دی. د نظام ړنګول دي او کودتا ده. ولسمشر به تر هغې کار ته دوام ورکوي، څو چې ټاکنې کېږي او پایلې یې اعلامېږي.» باعلي صمیم د ټاکنو د قانون د ۱۰۲مې مادې د شپږم بند یادونه هم وکړه چې وایي، که ټاکنې د هر مشکل او ستونزې پر اساس ځنډېږي، نو انتخابي چارواکي به تر هغې کار ته دوام ورکوي، څو چې ټاکنې وشي او پایلې یې اعلام شي. درې ورځې مخکې د ولسمشرۍ د کاندیدانو شورا ووېل، اجازه نه ورکوي چې محمد اشرف غني د غبرګولي له لومړۍ نېټې اخوا د ولسمشر په توګه کار ته دوام ورکړي. په پام کې وه چې د ولسمشرۍ انتخابات د وري په میاشت کې شوي وی، وروسته د چنګاښ او بالاخره د تلې میاشتې ته وځنډېدل. تر دې مخکې د پخواني ولسمشر حامد کرزي د ولسمشرۍ په دوره کې هم د انتخاباتو ځنډ د دې سبب شوی و چې ښاغلی کرزی تر ټاکلې وخت زیات په واک کې پاتې شي. یو شمېر سیاسي ګوندونو بیا ویلي چې تر پنجشنبه په کابل کې به اعتراضي لاریون کوي.

افغان اعلانات

آگاهی در مورد عقد قرارداد عرضه خدمات صحی اساسی(BPHS) تحت پروژه Sehatmandi در ولایت هلمند

به اطلاع هموطنان عزیز رسانیده میشود که وزارت صحت عامه جمهوری اسلامی افغانستان، واقع در چهارراهی مسعود، وزیرمحمد اکبر خان مینه کابل، به کمک مالی و حمایوی بانک جهانی و فراهم آوری تسهیلات توسط اداره محترم تدارکات ملی، پروسه تدارکاتی استخدام موسسات برای تطبیق عرضه خدمات صحی اساسی(BPHS) تحت پروژه Sehatmandi را به شیوه رقابت آزاد بین المللی (ICB) و انتخاب مشاورین به اساس خدمات غیر مشورتی در ولایت هلمند آغاز نموده بود و در نتیجه قرارداد تطبیق این برنامه به شرح ذیل برای مدت ۳۰ ماه اعتبار از اول جنوری سال ۲۰۱۹ مطابق به ۱۱ جدی ۱۳۹۷ بعد از منظوری کمیسیون محترم تدارکات ملی عقد نموده است

عنوان قرارداد	شماره قرارداد	اسم مشاورین واجدالشرایط بازگشایی پروپوزل مالی	قیمت مجموعی پیشنهادی مشاورین: قیمت پیشنهادی مشاورین (Lump sum) (به افغانی)	قیمت ثابت (P4P) (به افغانی)	قیمت مجموعی پیشنهادی مشاورین (به افغانی)	نام مشاورین که پروپوزل شان رد گردیده است	مشاور برنده	قیمت مجموعی قرارداد (به افغانی)
تطبیق BPHS در ولایت هلمند	NPA/MoPH/97/NCS-2311/ICB	BRAC	192,348,074	552,092,275	744,440,349	هیچ	BRAC	744,440,349
		BARAN/MMRCA	250,963,664	552,092,275	803,055,939			
		AADA	297,924,443	552,092,275	850,016,718			
		CAF	348,195,533	552,092,275	900,287,808			
		MOVE	352,465,835	552,092,275	904,558,110			
		HN-TPO	395,109,910	552,092,275	947,202,185			
		ACTD	419,486,417	552,092,275	971,578,692			

موضوع جهت آگاهی در مورد عقد قرارداد ها به هموطنان عزیز نشر گردید

نوت: فورم Beneficial Ownership Disclosure موسسه برنده شامل اعلان میباشد.

Beneficial Ownership Disclosure Form

Request for Proposal reference No. NPA/MoPH/97/NCS-2311/ICB
Name of the Assignment: Delivering the full package of Basic Package of Health Services (BPHS) in Helmand Province

To: GCMU, The Ministry of Public Health

In response to your notification of award dated January 6, 2019 to furnish additional information on beneficial ownership:

(ii) We declare that we are unable to identify any Beneficial Owner meeting one or more of the following conditions:
- directly or indirectly holding 25% or more of the shares
- directly or indirectly holding 25% or more of the voting rights
- directly or indirectly having the right to appoint a majority of the board of directors or equivalent governing body of the Consultant]"

The reason being:

BRAC Afghanistan is controlled and managed by Stichting BRAC International, a foundation incorporated and registered in the Netherlands. There is no natural person who is directly or indirectly holding 25% or more shares or voting rights or have the authority to appoint majority of the board of directors.

Name of the Consultant: BRAC Afghanistan

Name of the person duly authorized to sign the Proposal on behalf of the Consultant
M. Siddique Ali

Title of the person signing the Proposal: Acting Country Representative

Signature of the person named above

Date signed: 7 January 2019

In the case of the Proposal submitted by a Joint Venture specify the name of the Joint Venture and consultant. In the event that the Consultant is a joint venture, each reference to "Consultant" in the Beneficial Ownership Disclosure Form (including this Introduction thereto) shall be read to refer to the Joint Venture member.
** Person signing the Proposal shall have the power of attorney given by the Consultant. The power of attorney shall be attached with the Proposal Schedules.

آگاهی در مورد عقد قرارداد عرضه خدمات صحی اساسی(BPHS) و خدمات اساسی شفاخانه ای (EPHS) تحت پروژه Sehatmandi در ولایت خوست

به اطلاع هموطنان عزیز رسانیده میشود که وزارت صحت عامه جمهوری اسلامی افغانستان، واقع در چهارراهی مسعود، وزیرمحمد اکبر خان مینه کابل، به کمک مالی و حمایوی بانک جهانی و فراهم آوری تسهیلات توسط اداره محترم تدارکات ملی، پروسه تدارکاتی استخدام موسسات برای تطبیق عرضه خدمات صحی اساسی(BPHS) و خدمات اساسی شفاخانه ای (EPHS) تحت پروژه Sehatmandi را به شیوه رقابت آزاد بین المللی (ICB) و انتخاب مشاورین به اساس خدمات غیر مشورتی در ولایت خوست آغاز نموده بود و در نتیجه قرارداد تطبیق این برنامه به شرح ذیل برای مدت ۳۰ ماه اعتبار از اول جنوری سال ۲۰۱۹ مطابق به ۱۱ جدی ۱۳۹۷ بعد از منظوری کمیسیون محترم تدارکات ملی عقد نموده است

عنوان قرارداد	شماره قرارداد	اسم مشاورین واجدالشرایط بازگشایی پروپوزل مالی	قیمت مجموعی پیشنهادی مشاورین: قیمت پیشنهادی مشاورین (Lump sum) (به افغانی)	قیمت ثابت (P4P) (به افغانی)	قیمت مجموعی پیشنهادی مشاورین (به افغانی)	نام مشاورین که پروپوزل شان رد گردیده است	مشاور برنده	قیمت مجموعی قرارداد (به افغانی)
تطبیق BPHS و EPHS در ولایت خوست	NPA/MoPH/97/NCS-2309/ICB	OHPM	164,802,243	319,085,286	483,887,529	هیچ	OHPM	483,887,529
		HN-TPO	221,850,172	319,085,286	540,935,458			
		CAF	235,637,833	319,085,286	554,723,119			
		AADA	296,983,148	319,085,286	616,068,434			
		ORCD/SHDP	298,859,032	319,085,286	617,944,318			
		MRCA	304,051,867	319,085,286	623,137,153			
		ACTD	359,098,155	319,085,286	678,183,441			
		BARAN /MMRCA	745,088,821	319,085,286	1,064,174,107			

نوت فورم Beneficial Ownership Disclosure موسسه برنده شامل اعلان میباشد

موضوع جهت آگاهی در مورد عقد قرارداد ها به هموطنان عزیز نشر گردید

Beneficial Ownership Disclosure Form

Request for Proposal Reference No.: AFG/MoPH/GCMU/Sehatmandi/05
Name of the Assignment: Non-Consulting services to deliver the BPHS & EPHS in Khost province under Sehatmandi project

To: Ministry of Public Health (MoPH), Islamic Republic of Afghanistan

In response to your notification of award dated 6th Jan. 2019 to furnish additional information on beneficial ownership:

(ii) We declare that there is no Beneficial Owner meeting one or more of the following conditions:

- directly or indirectly holding 25% or more of the shares
- directly or indirectly holding 25% or more of the voting rights
- directly or indirectly having the right to appoint a majority of the board of directors or equivalent governing body of the Consultant

Name of the Consultant: Organization for Health Promotion and Management (OHPM)

Name of the person duly authorized to sign the Proposal on behalf of the Consultant

Dr. Farhad Paiman

Title of the person signing the Proposal: General Director

Signature of the person named above:

Date signed: 6th of January, 2019

هېواد
HEWAD DAILY
سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه
پنجشنبه د ۱۳۹۸ کال د غبرګولي ۲مه د ۱۴۴۰ ق د رمضان المبارک ۱۸ مه د 23/5/2019

اعلامیه مطبوعاتی ریاست عمومی امنیت ملی

نیروهای قطعات خاص ریاست عمومی امنیت ملی در یک عملیات خاص یک گروه سارقین مسلح خطرناک را که به رهبری عبدالله مشهور به رییس عبید و اقبال، در شهر کابل معروف فعالیت های قطاع‌الطریقی، قتل و سرقت های مسلحانه بود با هفت تن از افرادش از مربوطات ناحیه دهم شهر کابل بازداشت نموده است. گروه متذکره به جرم خویش اعتراف و علاوه نموده اند که ۱۰ عراده موتر را از مربوطات شهر کابل به سرقت برده اند. به اطلاع تمام هموطنانی که متضرر گردیده اند رسانیده میشود در صورتی که بالای گروه متذکره ادعا قتل، سرقت اموال، وسایط و یا سرقت های مسلحانه داشته باشند با اسناد و مدارک خویش به نزدیک ترین حوزه شهری امنیت ملی مراجعه نمایند.

د کتاب په اړه غوره مقولې

- د کتاب له سوځولو خراب جرمونه هم شته، یو یې دا دی چې کتاب ونه لولې
جوزف براډسکي
- یو کتاب واخله او ویې لوله، بهترین کتابونه هغه دي چې ډېر عام دي، د هر کتاب وروستی چاپ غوره وي، ځکه د کتاب د لیکوال ماغزه بند شوي نه وي — لارډچسټرفیلډ
- یو کتاب بهترین ملګری دی، هم نن او هم د تل لپاره — مارټین ټپر
- د یو کتاب هره خلاصه، کامله خلاصه ده مایکل دي — مونتینی
- په هر ځای کې مې ارام لټولی دی، خو نه مې دی موندلای؛ پرته له دې چې په یوه کونج کې له کتاب سره یوازې سرکښېنم — توماس کمپس

پي ټي ایم: پاکستاني ملېشې دې د پښتون ژغورنې غورځنګ ځورونه ودروي!

د پښتون ژغورنې غورځنګ (پي ټي ایم) فعالانو د بلوچستان په یو شمېر ښارونو کې احتجاجي جلسې وکړې او غوښتنه یې وکړه چې حکومتي اداري دې د تحریک د کارکوونکو ځورونه ودروي. د پي ټي ایم تر نظارت لاندې د دوشنبې، په ماښوتن د بلوچستان په مرکزي ښار کوټه، ژوب، شیراني موسی خېل، قلعه سیف الله، دوکي او سنځاوې کې لاریونونه او احتجاجي غونډې وشوې. په احتجاجي لاریونونو کې د ژغورنې غورځنګ فعالینو، د پښتونخوا ملي عوامي ګوند، عوامي نېشنل ګوند، پي ایس او، پي ایس ایف، پي ایس ایف ازاد، ډیموکرېټک یوتھ الائنس غړو او مدني فعالانو په ګڼ شمېر کې شرکت وکړ. لاریونونه او احتجاجي غونډې د پروفیسر ابراهیم د ارمان لوڼي د وژنې د پېښې عیني شاهد او مدعي قیوم اتمانخیل د مېنه اغوا او بیا پر هغه د مېنه تشدد په خلاف په چمن کې پرولسي وګړو د امنیتي سرتېرو لخوا ډزو، د پښتون ژغورنې غورځنګ بخښنه غړي لنا اعجاز ته د مرګ د هرکوښه ورکولو او د غورځنګ د فعالینو لکه عالم زېب محسود او نورو د ګرفتاریو په خلاف وشوې. قیوم اتمانخیل د پاکستان پر امنیتي ادارو پړه اچولې چې هغه یې په غیر قانوني توګه یوړنه کړی، پوځي چاونۍ ته یې وړی او بې دریغه تشدد یې پرې کړی. په دې وروستیو کې په چمن کې یوه پېښه رامنځ ته شوې وه چې په هغې کې د ایف سي ځواکونو پر بې وسلو عامو وګړو ډزې وکړې او ویډیو یې پر سوشل میډیا راخرګنده شوې. چمن غونډې ته د پي ټي ایم مشر، منظور پښتین د ټلیفون له لارې وینا وکړه. احتجاج کوونکو د امنیتي سرتېرو او ادارو د رویې خلاف سخت شعارونه ورکړل. احتجاج کوونکوته د وینا پر مهال د غورځنګ ځايي مشرانو وویل چې دا عمل د غندنې وړ دی او نور دې ریاستي اداري داسې عمل بند کړل شي. دوی وویل چې پښتون ژغورنې غورځنګ د پاکستان د قانون په رڼا کې د ژوند حق او امن غواړي، مشرانو وویل که د ولس او پښتون ژغورنې د فعالینو په خلاف د ګرفتاریو او ناوړو رویې روانه لړۍ بنده نشي نو غورځنګ به پر امنه توګه سختو احتجاجونو مخ په وړاندې بوځي. د کوټې د احتجاج د وینا پر محال د پي ټي ایم د بلوچستان کوارډینېټر ایډووکیټ حسین آغا وویل چې پي ټي ایم غیر پارلماني غورځنګ دی او په پر امنه طریقه به د پښتنو ژوند او د حقوقو جنګ کوي. په بلوچستان کې د پي ټي ایم د احتجاجي جلسو لړۍ لومړی په لورالايي کې پیل شوه، بیا په چمن ښار کې هم مظاهرې وشوې. د پاکستان پوځي مشر جنرال قمر جاوید باجوه ویلي وو چې پي ټي ایم خپله مسله نه ده خو د تحریک په مشرانو کې ځینې نه بهر نه پېسې اخلي. پاکستاني چارواکو ویلي د پي ټي ایم په یو شمېر غوښتنې تر ډېره حده پورې کار شوی دی.

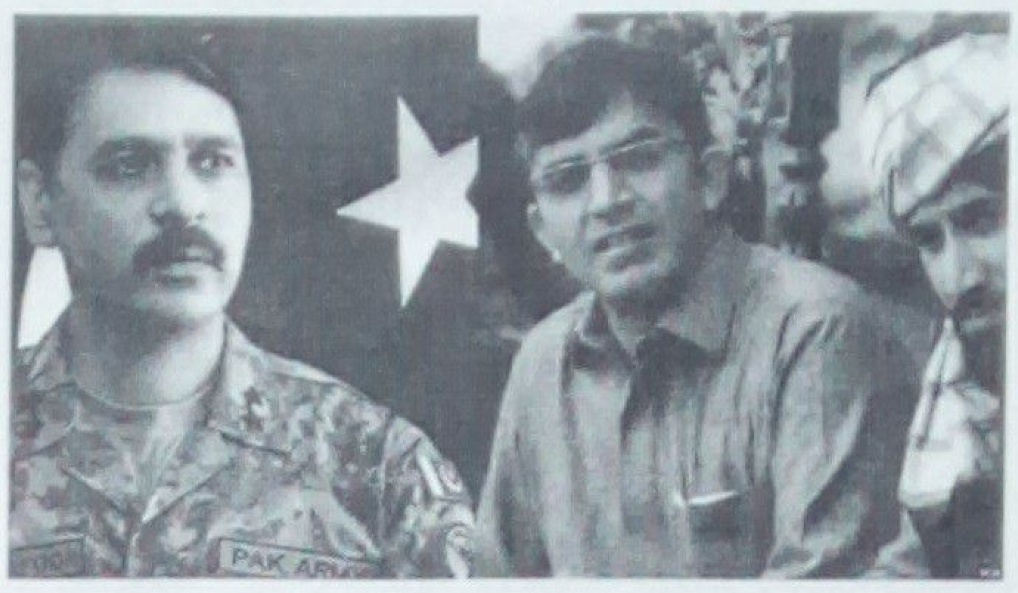

حکمتیار: بهرنیان د ولسمشرۍ په انتخاباتو کې لاسوهنه کوي

د حزب اسلامي مشر ګلبدین حکمتیار ادعا کوي چې بهرنیان د ولسمشرۍ په انتخاباتو کې ښکاره لاسوهنه کوي او د شفافو او عادلانه انتخاباتو په وړاندې خنډونه جوړوي. د سې شنبې په ورځ د اسلامي حزب له لورې په خپره شوې خبرپاڼه کې ویل شوي چې ښاغلي حکمتیار دا ادعا د دوشنبې په ورځ له خپلو یو شمېر پلویانو سره په کتنه کې وکړه. ده ویلي: «بهرنیان په افغانستان کې د ځواکمن حکومت، معتبر پارلمان او ملت شموله ګوندونو د جوړېدو مخنیوی کوي او د خپلې خوښې حکومت د جوړولو په لټه کې دي. بهرنیان د افغانانو ترمنځ د ملي یووالي ختمول او د قومونو جنګول غواړي او هڅه یې دا ده چې افغانستان د عراق او سوریې له برخلیک سره مخامخ کړي.» ښاغلي حکمتیار په دې اړه توضیح نه ده ورکړې چې د افغانستان په انتخاباتو کې د بهرنیانو د مداخلې په اړه د ده ثبوت څه دی او یا له دې سره سره چې بهرنیان په انتخاباتو کې لاسوهنه کوي ولې یې ځان کاندید کړی دی. ده ویلي: «بهرنیان د افغانستان د جوړولو په فکر کې نه، بلکې د ورانولو په فکر کې دي. ځکه که دوی شفاف او عادلانه انتخابات غوښتلي، نو په هېواد کې موجوده بحران ډېر ژر حل شوی و.» د حزب اسلامي مشر وویل: «په یو وخت د ځلورو انتخاباتو د یو ځای کېدو اصلي خنډ بهرنیان دي، په داسې حال کې چې د ټاکنو خپلواک کمیسیون او ځینې بهرنۍ کمېټې ورته بشپړ چمتووالی لري.»

د دوشنبې په ورځ د انتخاباتو د خپلواک کمیسیون مشرې، حوا نورستانۍ وویل چې د جنوبي او منځنۍ اسیا لپاره د امریکا د بهرنیو چارو مرستیال وزیرې د کابل د وروستي سفر په لړ کې ورځخه وغوښتل چې یوازې د ولسمشرۍ انتخابات وکړي خو دې د هغې نظر رد کړ. ښاغلي حکمتیار وایي، سره له دې چې بهرنیان غواړي انتخابات مهندسي او پخپله خوښه د انتخاباتو پایلې اعلام کړي، خو دوی هڅه کوي چې په ټاکنو کې د تقلب هڅه وښيي. ښاغلي حکمتیار وویل، د افغانستان د سترو ملي مسالو په اړه یو اړخیز تصمیمونه د جګړې د دوام لامل کېږي. هیله یې دا ده چې په هېواد کې روانه جګړه د تل لپاره پای ته ورسېږي او واک ته د رسېدو لپاره یو ځلي وینه تویونه نه شي. د حزب اسلامي مشر دا هم وویل چې د هېواد اصلي وارثین مجاهدین دي او دا هېواد د دوی په وینو آزاد شوی او یواځې همدوی کولی شي چې دا ملت متحد کړي، ملي یووالی ټینګ او هېواد له بحران وباسي. نوموړي وویل، انتخابات د وضعیت د بدلولو لپاره تر ټولو اغېزمنه لار ده او که شفاف او عادلانه انتخابات وشي، باور لري چې د مبارزې په دې ډګر کې هم د شر او فساد ځواکونو ته ماتې ورکولی شي.

د بشري حقونو کمېسیون په بلخ کې د زندانیانو...

لري، چې په هېڅ ډول معیاري او سټندرد نه‌دی. ده وویل، چې دا زندان هغو کورونو ته چې شاوخوا یې موقعیت لري، ګواښ شمېرل کېږي. افضل حدید وایي چې ولسمشر غني په کراتو وعده ورکړې چې په مزار شریف کې به د زندانیانو لپاره د ځای ستونزه هواره کړي، خو تر دې دمه هېڅ هم نه‌دي شوي. ده زیاته کړه: «د زندانیانو وضعیت اصلاً مناسب نه‌دی، واقعاً ډېر د اندېښنې وړ مسله ده، په یو ځای کې چې باید ۱۰ کسه وي هلته له ۴۰ یا هم ۴۵ څخه زیات کسان ساتل کېږي، د بلخ زندان په هېڅ معیار او سټندرد برابر نه‌دی.» وموغوښتل چې د بلخ د زندان د مسوولینو نظر هم راواخلو، خو هغوی په دې اړه له خبرو کولو ډډه وکړه. په همدې حال کې بیا د بلخ د والي ویاند منیر فرهاد وایي، چې محلي اداري د زندانیانو د ځای ستونزه او له ښاره بهر د زندان د انتقال مسله له مرکزي دولت سره شریکه کړې او تمه لري، چې ډېر ژر دا ستونزه حل شي.

د دولتي ورځپاڼو رییس: فرید احمد فرهنګ ۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مشر مسوول: احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسوول سکرتر: شېرمحمد نظري ۰۷۸۸۵۰۳۳۷۱
ډیزاین: احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵
برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

کتونکې ډله
- شاولي قرار
- سیدیوسف (شریفي)
- رفیع الله رووفي
- محمدیونس مانلر
- میر مسجدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي
- همت الله امین زی

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies
Editor-in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ _ ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳
چاپځای: د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایت: www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library